

OTE Maakunnassa - Polut kuntoon - hankkeen ohjausryhmän kokous

Aika 21.8.2017 klo 13–14.46

Paikka Kajaanin kaupungintalo, kokoustila Lönnrot, Pohjolankatu 13, 3.krs

Osallistujat	Läsnä	Poissa
Ritva Partinen	x	
Marita Pikkarainen	x	
Paula Karppinen		x
Helena Aaltonen (varajäsen)	x	
Anne Huotari	x	
Riitta Uhrman		x
Eeva-Leena Ylimäki (varajäsen)	x	
Eija Tolonen	x	
Päivi Ahola-Anttonen		x
Eija Pohjola (varajäsen)	x	
Eija Alatalo		x
Aija Juntunen (varajäsen)	x	
Anja Ojanen	x	
Tiina Veijola		x
Kati Kemppainen (varajäsen)	x	
Irene Salomäki	x	
Petra Tolonen	x	
Tapio Väätäinen	x	
Arja Horto	x	
Kainuun sote hallituksen jäsen		x
Anna-Kaisa Heinistö	x	
Minna Mäkäraäinen	x	
Suvi Parviainen, siht.	x	

Käsitellyt asiat:

1. Kokouksen avaus

Kehittämisojohtaja Marita Pikkarainen avasi kokouksen ja toivotti osallistujat tervetulleiksi kokoukseen. Käytiin esittelykierros.

2. Järjestäytyminen (Puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja sihteerin valinta)

Esitys: Sihteeriksi ehdotetaan OTE maakunnassa -Polut kuntoon hankesihteri Suvi Parviaista. Esittelijäksi ehdotetaan hankkeen projektipäällikkö Anna-Kaisa Heinistöä.

Päätös: Puheenjohtajaksi valittiin ennakkokyselyyn pohjautuen Riitta Uhrman, varapuheenjohtajana Marita Pikkarainen, esittelijänä Anna-Kaisa Heinistö ja sihteeriksi Suvi Parviainen.

3. Ohjausryhmän kokoonpano, varahenkilöt

Ohjausryhmään kutsutut on esitetty liitteessä 1. Päätetään onko ohjausryhmää syytä täydentää tai kutsua mahdollisesti asiantuntijoita joihinkin ohjausryhmän kokouksiin.

Päätös: Hyväksyttiin jäsenet ja varajäsenet. Tarvittaessa täydennetään ryhmää ja kutsutaan asiantuntijoita.

4. Ohjausryhmän tehtävien toteaminen

Ohjausryhmä on asiantuntijoista ja keskeisimpien sidosryhmien edustajista koottu hankkeen toteuttajan tukiryhmä, jonka tehtäviksi esitetään:

- ohjata hankkeen toteuttamista suhteessa hankesuunnitelmaan ja rahoituspäätökseen sekä tarvittaessa tehdä muutosehdotuksia hankkeen toteuttajalle
- edistää hankkeen verkostoitumista ja yhteistyömahdollisuuksien luomista eri organisaatioiden muihin toimiin ja hankkeisiin
- ohjata hankkeeseen liittyvää tiedottamista
- hyväksyä loppuraportti
- seurata budjetin toteutumista
- arvioida hankkeen saavuttamia tuloksia suhteessa asetettuihin tavoitteisiin ja osaltaan kehittää menettelyjä, joilla hankkeen toteuttamista voidaan tehostaa
- tehdä tarvittaessa esitykset koskien rahoituspäätöksen muutoksia (mm. jatko-aika, kustannusarvion ja rahoitussuunnitelman muutokset)

Päätös: Todetaan ohjausryhmän tehtävät.

5. Ohjausryhmän päätösvaltaisuudesta ja laillisuudesta päättäminen

Esitys: Ohjausryhmän kokoukset ovat laillisia ja päätösvaltaisia, mikäli kokouksessa on paikalla jäsenistä/varajäsenistä puolet ja puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja. Mikäli kokousta ei saada päätösvaltaiseksi, voidaan tehdyt päätösesitykset lähettää sähköpostilla poissaoleville ohjausryhmän jäsenille hyväksyttäväksi jälkikäteen yhden viikon kuluessa. Kokoukset ovat laillisia, mikäli kokouskutsu on lähetetty kaksi viikkoa ennen kokousta ja kokousaineisto viikkoa ennen kokousta sähköpostitse.

Päätös: Hyväksyttiin ohjausryhmän päätösvaltaisuus ja laillisuus edellä kuvatusti.

6. Pöytäkirjojen tarkastamisesta päättäminen

Esitys: Pöytäkirja voidaan tarkastaa joko siten, että valitaan joka kokouksessa pöytäkirjantarkastajat, jotka tarkastavat pöytäkirjan yhden viikon kuluttua kokouksesta tai hanketyöntekijä lähettää pöytäkirjan ohjausryhmän jäsenille sähköpostilla, ja jos siihen ei ole tullut muutosehdotuksia viikon kuluessa kokouksesta katsotaan se tarkastetuksi.

Päätös: Hyväksytään jälkimmäinen tapa esityksestä: hanketyöntekijä lähettää pöytäkirjan ohjausryhmän jäsenille sähköpostilla, ja jos siihen ei ole tullut muutosehdotuksia viikon kuluessa kokouksesta katsotaan se tarkastetuksi. Pöytäkirja hyväksytään seuraavassa kokouksessa.

7. Hankesuunnitelma ja päätös valtionavustuksen myöntämisestä

Ohjausryhmän jäsenille on toimitettu ennen kokousta tutustuttavaksi hankesuunnitelma ja päätös valtionavustuksen myöntämisestä hankkeelle, kokouskutsun liitteet 2 ja 3.

Päätös: Merkitään tiedoksi hankesuunnitelma ja päätös valtionavustuksen myöntämisestä.

8. Toimintasuunnitelman läpikäyminen

Esitys: Käydään läpi ohjausryhmän jäsenille edeltävästi sähköpostilla lähetetty hankkeen toimintasuunnitelma, liite 2.

Heinistö Anna-Kaisa esitteli hankkeen toimintasuunnitelman ja kertoi hankkeesta.

Päätös: Merkitään toimintasuunnitelma hyväksytyksi seuraavat kohdat huomioiden, jotka on päivitetty liitteen 2 toimintasuunnitelmaan:

- Hankkeen ohjausryhmän kokoonpanon päivittäminen.
- Kainuun työkykykoordinaattorikoulutuksessa on ennakkotiedon mukaan osallistujia 42 henkilöä. Koulutuksessa ei ole työterveyshuollon edustajia Kainuusta, joka nähdään tärkeäksi.
- Kaikkien kärkihankkeiden tavoitteena on pysyvä muutos. Hankkeen lopussa tiedetään mikä on hankkeen tuotos ja tulos, onko saatu aikaan pysyviä muutoksia.
- Hankkeen aikataulu on tiukka, aikataulutusta todettiin tärkeäksi, jota edelleen tarkennetaan mahdollisuuksien mukaan mitä tehdään kunakin kuukautena.
- Hankeraporteissa huomioidaan ja mitä on saatu aikaan, päästiinkö asetettuihin tavoitteisiin.
- Asiakasnäkökulma tulee esille kehittäjäasiakkaiden ja yhteisöreportterien kautta.
- Hankkeessa lisätään perusterveydenhuollon toimijoiden osaamista.
- Hankkeessa lisätään alueen työnantajien tietoa ja asenteita osatyökykyisiä kohtaan.
- Hanke tukee maakunnan kehitystyötä.
- Kainuussa hanketyöntekijät eivät tee suoraa asiakastyötä.
- Arviointisuunnitelmaa tarkennetaan edelleen jatkossa.
- Liitteiden 2-5 prosessit kuvaavat nykytilannetta

9. Maksatushakemus 1.1–30.6.2017

Ohjausryhmän jäsenille on toimitettu tiedoksi maksatushakemus ajalta 1.1.2017–30.6.2017, kokouskutsun liite 5.

Hanke on käynnistynyt 1.5.2017 hanketyöntekijöiden aloittaessa työtehtävissä. Hankkeen tavoitteet ovat toteutuneet suunnitellusti: Maakunnallisen yhteistyö on aloitettu, työttömän osatyökykyisen työkyvyntuen toimintamallin ja Kainuun sotien osatyökykyisen työkyvyntuen toimintamallin kehittäminen on aloitettu nykytilan kartoituksella, toimijoiden tapaamisella ja projekti- sekä työryhmien muodostamisella verkostokumppanien kanssa. Tuki- ja liikuntaelin sairauksien ja mielenterveyshäiriöiden palveluketjujen kehittäminen on käynnistynyt. Työkykykoordinaattori koulutusinfo on pidetty, koulutus on täynnä. Alueellista viestintää on tehty mm. hankkeen

käynnistymisestä ja työkykykoordinaattorikoulutuksesta alueen toimijoille, verkostokumppaneille ja alueen työnantajille.

Aikavälillä 1.1.2017- 20.6.2017 syntyneet kustannukset ovat 17 972,06 euroa, josta valtionavustusta haettu 14 377,65 euroa.

Päätös: Heinistö Anna-Kaisa esitteli maksatushakemuksen. Hyväksytään maksatushakemus.

10. Muut asiat

- TE-toimistolta Kati Kemppainen kertoo, että heillä on mahdollisuus hakea työkykykoordinaattori pilotointi -hankkeelle jatkorahoitusta 7 kk ajaksi Varsinais-Suomen ely keskukselta, ehtona työkykykoordinaattorin yhteistyö Kainuun OTE-hankkeen kanssa. Te-toimiston työkykykoordinaattori tekee myös asiakastyötä.

Hankeyhteistyö on mahdollista, ja sitä jo toteutetaan. Hyväksytään TE-toimiston ehdotus.

- Kainuun Yrittäjien kanssa tehtävästä yhteistyöstä sovitaan joko Tapio Väätäisen tai Pekka Ojalehdon kanssa.
- Petra Tolonen kertoo, että Edukai Oy:llä on myös tulossa hanke, jossa on yhteistyömahdollisuuksia OTE-hankkeen kanssa. Päätetään, että hankehakemukseen voidaan kirjata OTE-hankkeen kanssa tapahtuvasta yhteistyötä.

11. Seuraavat kokoukset

Esitys: Esitetään ohjausryhmän seuraaviksi kokousajoiksi:

Vuosi 2017

to 2.11.2017 klo 13–15.00, paikka Kajaanin kaupungintalo, kokoustila Brahe

Vuosi 2018

ti 16.1.2018 klo 13–15.00, paikka Kajaanin kaupungintalo, kokoustila Brahe

ke 18.4.2018 klo 13–15.00, paikka Kajaanin kaupungintalo, kokoustila Brahe

ke 15.8.2018 klo 13–15.00, paikka Kajaanin kaupungintalo, kokoustila Brahe

ti 9.10.2018 klo 13–15.00, paikka Kajaanin kaupungintalo, kokoustila Brahe

viimeinen kokous hankkeen päätyttyä 31.10.2018 jälkeen, aika ja paikka sovitaan myöhemmin.

Esitys: Päätetään kokousaikataulu ja seuraavan kokouksen 2.11.2017 käsiteltävät asiat ja niiden valmistelu. Ohjausryhmän jäsenet voivat esittää kokouksessa käsiteltäviä asioita.

Päätös: Kokouspaikka vaihdetaan isommaksi. Hyväksytään kokousajat.

12. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja kiitti osallistujia ja päätti kokouksen klo 14.46

Kajaani 21.8.2017

Suvi Parviainen
sihteeri

Marita Pikkarainen
puheenjohtaja

24.8.2017

Laatija(t)
Anna-Kaisa Heinistö

Ohjausryhmän kokoonpano OTE Maakunnassa -Polut kuntoon -hanke

Mikäli ohjausryhmän varsinainenjäsen on estynyt osallistumaan ohjausryhmän kokoukseen pyydetään häntä välittämään kokouskutsu varajäsenelleen.

Organisaatio	Varsinainenjäsen + sähköposti	Varajäsen + sähköposti
STM	Ritva Partinen ritva.partinen@stm.fi	Ei varahenkilöä
Kainuun sote hallituksen jäsen	ei ole nimetty	ei ole nimetty
Kainuun Liitto	Paula Karppinen ?	Helena Aaltonen ?
Kela	Anja Ojanen anja.ojanen@kela.fi	Kari Kaleton kari.kaleton@kela.fi
TYP	Anne Huotari anne.huotari@kajaani.fi	Tuula Parviainen tuula.parviainen@te-toimisto.fi
TE-toimisto	Tiina Veijola tiina.veijola@te-toimisto.fi	Kati Kempainen kati.kempainen@te-toimisto.fi
Kajaanin amk	Irene Salomäki irene.salomaki@aikopa.fi	Jaana Kempainen jaana.kempainen@kamk.fi ,
KAO	Petra Tolonen Petra.Tolonen@kao.fi	Raimo Sivonen Raimo.sivone@kao.fi
Kainuun Yrittäjät	Tapio Väättäinen tapio.vaatainen@kajaani.net	Reijo Moilanen yrittajaposti@gmail.com
Kainuun Työterveys-liikelaitos	Eija Alatalo Eija.Alatalo@kainuu.fi	Aija Juntunen aija.juntunen@kainuu.fi
Kainuun sote/ KS-yksikkö	Marita Pikkarainen marita.pikkarainen@kainuu.fi	Marja-Liisa Ruokolainen marja-liisa.ruokolainen@kainuu.fi
Kainuun sote/ henkilöstöhallinto	Riitta Uhrman Riitta.Uhrman@kainuu.fi	Eeva-Leena Ylimäki Eeva-Leena.Ylimaki@kainuu.fi
Kainuun sote/ TESA	Arja Horto ? arja.horto@kainuu.fi	?
Kainuun sote/ vanhuspalvelut	Eija Tolonen eija.tolonen@kainuu.fi	Jaana Mäklin jaana.maklin@kainuu.fi
Kainuun sote/ Aikuissosiaalipalvelut	Päivi Ahola-Anttonen paivi.ahola-anttonen@kainuu.fi	Eija Pohjola eija.pohjola@kainuu.fi

OTE Maakunnassa -Polut kuntoon

Laatija: Anna-Kaisa Heinistö, Minna Mäkäraäinen
Päiväys: 24.8.2017
Luottamuksellisuus: julkinen/~~salainen~~
Versio: 0.2
Hyväksynyt: Ohjausryhmä 14.8.2017

SISÄLTÖ

TIIVISTELMÄ	3
1 JOHDANTO	4
2 HANKKEEN ORGANISAATIO (RESURSSIT)	5
2.1 Hanketyöntekijät ja heidän tehtävänkuvat.....	5
2.2 Hankkeen projektiryhmät	6
3 HANKKEEN MONIALAISEN TOIMIJAVERKOSTON KUVAUS.....	6
3.1 Kainuun sote palveluntuottaja (hoito- ja palveluketjut)	7
3.2 Osatyökykyinen Kainuun soten henkilöstö.....	8
3.3 Osatyökykyinen työtön työntekijä	9
3.4 Kehittäjäasiakkaat	9
4 KOHDERYHMÄ JA HYÖDYNSAAJAT	10
5 HANKKEEN TAVOITTEET, AIKATAULU JA TOIMENPITEET	11
5.1 Hankkeen tavoitteet	11
5.2 Aikataulu	11
5.3 Hankkeen toimenpiteet, aikataulu ja vastuut tavoitteiden saavuttamiseksi	12
6 TULOKSET JA VAIKUTUKSET	14
7 HANKKEEN KUSTANNUSARVIO JA RAHOITUSSUUNNITELMA	14
8 HANKKEEN VIESTINTÄSUUNNITELMA	15
9 HANKKETOIMINNAN RISKIT JA RISKIEN HALLINTA	17
10 HANKKEEN LAADUNVARMISTAMINEN.....	18
10.1 Tavoitteiden toteutumisen seuranta ja toiminnan arviointi.....	18
10.2 Hankkeen dokumentoinnin hallinta	18
11 TOIMINNAN JATKUMINEN HANKKEEN PÄÄTTYMISEN JÄLKEEN	18

TIIVISTELMÄ

Kainuussa sairastavuus on suurempaa valtakunnalliseen keskiarvoon verrattuna. Kainuun väestön terveys ja hyvinvointi vaihtelevat, ja Kainuun kuntien välillä on havaittu huomattavia terveyseroja. Kainuulaisten hoitoon ja kuntoutukseen pääsyssä on todettu ongelmia. Kainuulaisten koulutustaso on muuta maata alhaisempaa. Maakunnan työttömyystilanne on erittäin haastava, siitä huolimatta, että se on kehittänyt myönteisesti viime aikoina. Osa työnhakijoista on osatyökykyisiä, joilla tarkoitetaan, ettei työnhakijalla ole käytössään kokotyökyky vaan osa siitä, esimerkiksi jonkin sairauden tai vamman vuoksi. Tämän hankkeen osatyökyisten kohderyhmänä ovat erityisesti työttömät osatyökykyiset ja työelämässä olevia Kainuun soten osatyökykyiset, joiden osatyökykyisyyden syyhyn vaikuttavat joko tuki- ja liikuntaelin sairaudet tai/ja mielenterveydelliset ongelmat.

OTE Maakunnassa -Polut kuntoon -hanke on osa Sosiaali- ja terveysministeriön (STM) kärkihanketta ”Osatyökykyisille tie työelämään” (OTE) osiota ”Polut hoitoon ja kuntoutukseen” (OTE7). Hankkeen päätoteuttaja ja hallinnoija on Kainuun sote. Muita toimijoita ovat muun muassa Kainuun TYP, TE- toimisto ja Kela. Hanke toteutetaan Kainuun alueella, ajalla 1.4.2017–31.10.2018. Hankkeen rahoitus koostuu 80 % valtion avustuksesta ja 20 % Kainuun soten omarahoitus osuudesta. Hankkeen tavoitteena on kehittää osatyökykyisille työttömille ja Kainuun soten henkilöstön osatyökykyisille työntekijöille työkyvyn tuen toimintamallit monialaisessa yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Kohderyhmänä ovat erityisesti ne osatyökykyiset, joilla on tuki- ja liikuntaelin ja/tai mielenterveyshäiriö. Lisäksi tavoitteena on päivittää Kainuun soten hoito ja palveluketjut tuki- ja liikuntaelin että mielenterveyshäiriöiden hoidon osalta ja liittää mallit tulevaan sote ja maakunta uudistukseen. Toimenpiteet on laadittu tavoitteiden saavuttamiseksi, niin että lopputuloksena saadaan vakiintuneet osatyökykyisen työkyvyn tukemisen toimintamallit ja palveluketjut. Monialainen toiminta tapahtuu asiakaslähtöisesti, niin että eri toimijoiden ja palvelun tuottajien roolit ja vastuut ovat selkeät.

Laadittu toimintasuunnitelma toimii hankkeen toiminnanohjaajana, jota päivitetään hankkeen edetessä. Hankkeen loppuraportti tullaan kirjoittamaan toimintasuunnitelman pohjalta.

1 JOHDANTO

OTE Maakunnassa -Polut kuntoon -hanke on osa Sosiaali- ja terveysministeriön (STM) kärkihanketta ”Osatyökykyisille tie työelämään” (OTE) osiota ”Polut hoitoon ja kuntoutukseen” (OTE7). Kainuun hankkeen päätavoitteena on kehittää osatyökykyisten työkyvyn tuen toimintamallit sekä hoito- ja kuntoutuspolut nopeammiksi ja oikea-aikaisemmiksi (tuki- ja liikuntaelinsairauksien ja mielenterveyshäiriöiden osalta) osatyökykyisten työelämässä jatkamiseksi tai työllistymiseksi avoimille työmarkkinoille. Hanke toteutetaan Kainuun maakunnassa, Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän (Kainuun sote) toiminta-alueella. Osallistuvia kuntia ovat Hyrynsalmi, Kajaani, Kuhmo, Paltamo, Ristijärvi, Sotkamo ja Suomussalmi. Puolanka on osajäsenenä Kainuun sotessa erikoissairaanhoidon, kehitysvammaisten erityishuollon ja ympäristöterveydenhuollon osalta. Hankkeen päätoteuttajana ja hallinnoijana toimii Kainuun sote. Muita toimijoita ovat Kainuun soten lisäksi Kainuun TYP, TE- toimisto, Kainuun Työterveys -liikelaitos, Kela sekä muut hankkeen aikana yhteistyössä olevat toimijat. Hanke toteutetaan ajalla 1.4.2017 – 31.10.2018.

OTE Maakunnassa -Polut kuntoon -hankkeelle on myönnetty 4.4.2017 valtionavustus, joka on 80 % hankkeen rahoituksesta ja Kainuun soten omarahoitus osuus on 20 %. Valtion avustuksen päätös on liitteenä 1. Hankkeelle on laadittu keväällä 2017 monialaisessa yhteistyössä hankesuunnitelma, joka on ollut pohjana hankerahoitusta haettaessa sosiaali- ja terveysministeriöltä (STM). Hankesuunnitelma on luettavissa <https://sote.kainuu.fi/ote-polut-kuntoon>. Hankesuunnitelmassa on kuvattu Kainuun lähtötilanne sivuilla 2-7, josta käy ilmi muun muassa Kainuun haasteellinen työttömyystilanne, terveyden ja hyvinvoinnin erot sekä Kainuulaisten koulutustason alhaisuus. Lisäksi lähtötilanteessa on kuvattu palvelurakenne (erityisesti eri toimijoiden työkyvyn tukiprosessit) ja kehittämispotentiaali sekä Kainuussa toteutuneet ja meillä olevat muut hankkeet. Huomioitavaa, on että osatyökykyisten työttömien ja Kainuun soten henkilöstön osatyökykyisten työkyvyn tuen toimintamallit ja hoito- ja palveluketjut eivät kykene nykyisin riittävän tehokkaasti ohjaamaan asiakkaita palveluihin, joiden avulla pystyttäisiin tukemaan jäljellä olevaa työkykyä ja edistämään työmarkkinoille tai ”kunniallisesti” eläkkeelle pääsyä. OTE Maakunnassa -Polut kuntoon -hanke tulee tekemään tiivistä yhteistyötä muiden OTE7 kokeilualueiden kanssa (Oulu, Jyväskylä, Kiipula säätiö, Tampere ja Pori) sekä Kainuussa käynnissä olevien hankkeiden kanssa, kuten TE-toimiston työkykykoordinaattoripilotti, SOS-Kainuu ja Osaavan työvoiman rekrytointi Kainuuseen -hankkeiden kanssa. Kainuun hanke poikkeaa muista kokeilualueista siten, etteivät hanketyöntekijät tee suoraa asiakastyötä vaan kehittäminen tapahtuu jo olemassa olevien toimijoiden kautta.

Tässä hankkeessa osatyökykyisellä henkilöllä tarkoitetaan henkilöä, jolla on käytössään osa työkyvystään. Kohderyhmänä on erityisesti työttömät osatyökykyiset ja työelämässä olevat Kainuun soten henkilöstön osatyökykyiset, joiden osatyökykyisyyden syyhyn vaikuttavat joko tuki- ja liikuntaelin sairaudet tai/ja mielenterveydelliset ongelmat. Valtakunnallisesti tiedetään osatyökykyisyyden olevan yksilöllistä ja se voi johtua useista eri syistä kuten vammasta tai sairaudesta. Osatyökykyisyys on sidoksissa osatyökykyisyyden syyhyn, työhön tai työn vaatimukseen. Osatyökykyisyys voi olla jatkuvaa tai tilapäistä (STM 2017a.).

2 HANKKEEN ORGANISAATIO (RESURSSIT)

Hankkeen vastuullinen toimija on Kainuun sote, kehittämis- ja suunnitteluyksikkö, jossa vastuuhenkilönä on kehittämisjohtaja Marita Pikkarainen. Hankkeen projektipäällikkönä toimii 1.5.2017 alkaen Anna-Kaisa Heinistö, suunnittelijana Minna Mäkäräinen ja 20 % sihteerinä 7.8.2017 alkaen Suvi Parviainen. Hankkeeseen on nimetty erillinen ohjausryhmä ja projekti- sekä työryhmiä.

2.1 Hanketyöntekijät ja heidän tehtävänsä

Projektijohtaja Marita Pikkarainen on hankkeen päävastuullinen toimija Kainuun sotella, toimii yhteyshenkilönä rahoittajaan ja esimiehenä projektipäällikölle.

Projektipäällikkö Anna-Kaisa Heinistön tehtävänsä on hankkeen johtaminen, taloudesta, raportoinnista ja viestinnästä vastaaminen, hankesuunnitelman mukaisten toimien ja kehittämis-tehtävien toteuttaminen sekä toimiminen esimiehenä projektisuunnittelijalle ja sihteerille. Lisäksi tehtäviin kuuluu kansallinen yhteistyö muiden kärkihankkeiden ja kärkihanketoimijoiden kanssa.

Suunnittelijan tehtävänä on vastata hankesuunnitelman mukaisien kehittämistehtävien toteuttamisesta, kehittäjäasiakastoiminnan vetämisestä, verkostojen kanssa toimimisesta sekä osaltaan vastaa toiminnan raportoinnista.

Sihteerin työnkuvaan kuuluu 20 % sihteerin työtehtävät mm. ohjausryhmän ja hankkeeseen liittyvien projekti- ja työryhmien sihteerin tehtävät, osallistuminen suunnittelu- ja tiimityöhön sekä hanketyöntekijöiden avustaminen hankkeeseen liittyvissä tehtävissä.

Hankkeen ohjausryhmä

Hankkeen ohjausryhmä on koottu laajasti hankkeen keskeisistä verkostokumppaneista ja Kainuun alueen toimijoista. Hankkeen ohjausryhmä on esitetty Taulukossa 1. Esittelijöinä ohjausryhmässä on projektipäällikkö Anna-Kaisa Heinistö ja suunnittelija Minna Mäkäräinen. Sihteerinä ohjausryhmässä toimii Suvi Parviainen.

Organisaatio	Varsinainenjäsen	Varajäsen
STM	Ritva Partinen	ei varajäsentä
Kainuun sote hallituksen jäsen	?	?
Kainuun Liitto	Karppinen Paula	Helena Aaltonen
Kela	Anja Ojanen	Kari Kaleton
TYP	Anne Huotari	Tuula Parviainen
TE-toimisto	Tiina Veijola	Kati Kemppainen
Kajaanin amk	Irene Salomäki	Jaana Kemppainen
KAO	Petra Tolonen	Raimo Sivonen
Kainuun Yrittäjät	Tapio Väättäinen	Reijo Moilanen
Kainuun Työterveys-liikelaitos	Eija Alatalo	Aija Juntunen
Kainuun sote/ KS-yksikkö	Marita Pikkarainen	Marja-Liisa Ruokolainen
Kainuun sote/ henkilöstöhallinto	Riitta Uhrman	Eeva-Leena Ylimäki
Kainuun sote/ TESA	Arja Horto?	?
Kainuun sote/ vanhuspalvelut	Eija Tolonen	Jaana Mäklin
Kainuun sote/ Aikuissosiaalipalvelut	Päivi Ahola-Anttonen	Eija Pohjola

Taulukko 1. Hankkeen ohjausryhmä

2.2 Hankkeen projektiryhmät

Hankkeessa luodaan projektiryhmät kehittämään osatyökykyisten työkyvyn tuen toimintamallia työttömille sekä Kainuun soten osatyökykyisille työntekijöille ja kehittämään Kainuun soten hoito- ja palveluketjuja sekä kehittäjäasiakasryhmä. Tarvittaessa projektiryhmiin otetaan mukaan asiantuntijatahoja kuten Kela.

Projektiryhmä 1. Osatyökykyisen työttömän työkyvyntuen toimintamalli

TE-toimisto, Terveyskeskus, TYP, aikuissosiaalipalvelut (lisäksi kela).

Projektiryhmä 2. Osatyökykyisen Kainuun soten henkilöstön työkyvyntuen toimintamalli

Kainuun soten henkilöstöhallinto, työterveyshuolto (lisäksi terveyskeskus, kela).

Projektiryhmä 3. Kehittäjäasiakkaat

Kainuun soten ja työttömänä olevia osatyökykyisiä.

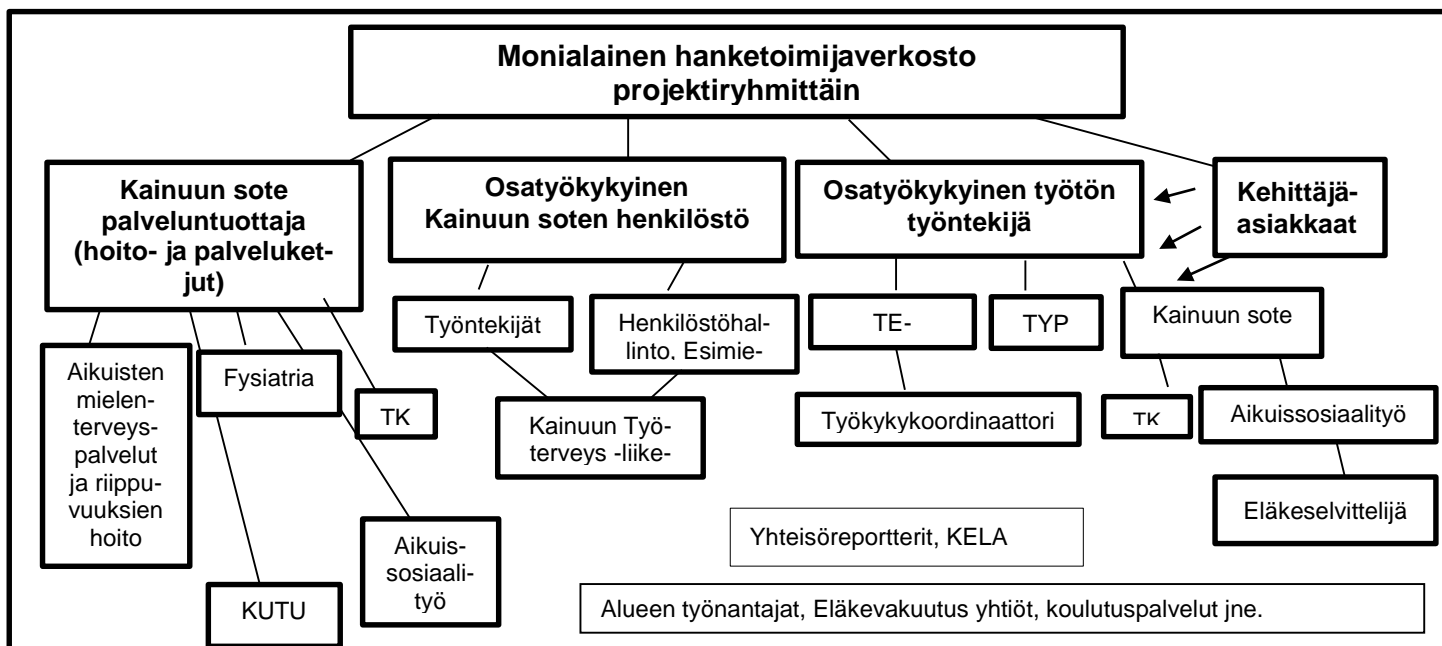
Projektiryhmä 4. Kainuun soten hoito- ja palveluketju (tuki- ja liikuntaelin ja mielenterveys sairaudet)

Fysiatrია, mielenterveyspalvelut, terveyskeskus (lisäksi kuntoutusyksikkö, kela, tth).

3 HANKKEEN MONIALAISEN TOIMIJAVERKOSTON KUVAUS

Taulukossa 2. on kuvattu hankkeen monialainen toimijaverkosto hankkeeseen perustettujen projektiryhmien mukaisesti: Kainuun sote palveluntuottaja, Kainuun sote/ työnantajana, osatyökykyinen Kainuun soten työntekijä, työtön osatyökykyinen työntekijä ja kehittäjäasiakkaat. Toimijaverkosto voi täydentyä hankkeen edetessä.

KELA eli kansaneläkelaitos hoitaa Suomessa asuvien perusturvaa eri elämäntilanteissa. Kela on mukana ohjausryhmässä ja eri projektiryhmissä asiantuntijana tuomalla esille heidän palveluja, etuuksia ja lisäämällä toimijoiden välistä yhteistyötä esimerkiksi sopivien palvelujen löytämiseksi osatyökykyisille. Tavoitteena on tiivistää eri toimijoiden välistä yhteistyötä, tehdä asioista nopeampaa ja sujuvampaa, asiakaslähtoisempää.

Taulukko 2. Monialainen toimijaverkosto

3.1 Kainuun sote palveluntuottaja (hoito- ja palveluketjut)

Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä (Kainuun sote) on toiminut vuodesta 2013 lähtien seitsemän Kainuun kunnan sosiaali- ja terveystalouden järjestäjänä ja tuottajana. Kahdeksas kunta Puolanka on osajäsenenä kuntayhtymässä. Kuntayhtymän taustalla on Kainuun maakunta hallintokokeilun aikainen organisaatio Kainuun maakunta – kuntayhtymä vuodelta 2005. Kuntayhtymässä on integroitu erikoissairaanhoito, perusterveydenhuolto ja sosiaalipalvelut samaan organisaatioon. Psykiatrian ja fysiatrian klinikat, kuntoutustutkimusyksikkö sekä työllistymistä edistävä monialainen yhteispalvelu (TYP) ovat osa Kainuun soten palveluja. Palvelut on organisoitu elämänkaarimallin mukaisesti. Toimintayksiköitä Kainuun sotessa on noin 200 ja työntekijöitä noin 3700. Kainuun sote on yksi Kainuun alueen suurimmista työnantajista.

Kainuun soten hoito ja palveluketjut (tuki- ja liikuntaelin ja mielenterveysongelmat)

Kainuun sotella on käytössä QPR laatujärjestelmä (ISO 9001:2015), johon on kuvattu palvelu- ja hoitoketjut. Tuki- ja liikuntaelin sairauksien palvelu- ja hoitoketjut Fysiatrianpoliklinikan näkökulmasta on kuvattu liitteessä 2. Liitteessä 3. on kuvattu mielenterveys- ja päihdeongelmien hoito ja palveluketjut. Kuntoutusyksikön kuntoutustutkimuksen ja työkyvynarviointi on kuvattu liitteessä 4. Aikuissosiaalityö on kuvannut Kainuun työvoiman palvelukeskuksen asiakasprosessin, liite 5. Terveystalouden ei ole kuvannut työttömän terveystalouden prosessia.

Fysiatria on osa sosiaali- ja terveydenhuollon toimialaan, jonka tulosalueena Kainuun sotella on terveyden ja sairaudenhoitopalvelut kuuluen konservatiivisen hoidon vastuualueeseen. Tulosaluutaso on fysiatrian poliklinikka. Fysiatria on fysiatrian johtama lääketieteen erikoisala, joka käyttää sairauksien, vammojen ja kiputilojen diagnostiikassa tuki- ja liikuntaelinten toiminnallisen anatomian, biomekaniikan ja psykosomatiikan menetelmiä. Fysiatrian tavoitteena on sairauksien, vammojen ja kiputilojen seurauksena syntyvien toimintahäiriöiden ehkäisy, arviointi, hoito ja kuntoutus yhteistyössä fysioterapeuttien ja muun kuntoutushenkilöstön kanssa. Vastuuhenkilönä yksikössä toimii Seppo Makkonen. Fysiatrianpoliklinikalle tulee aina olla lähete hoitavalta taholta, kuten terveystaloudesta tai työterveyshuollosta. Läheteen saapumisesta erikoissairaanhoitoon pääsyyn kuluu aikaa noin 60 vuorokautta. Hoitojonoja ei ole. Palautteet lähtevät aina lähettävään yksikköön paperisena tai sähköisesti ja asiakkaalle paperisena.

Aikuisten mielenterveys- ja riippuvuuksien hoitopalvelujen piiriin kuuluvat yli 18-vuotiaat mielenterveyshäiriöitä ja riippuvuusongelmien hoitoa vaativat Kainuulaiset potilaat. Aikuisten mielenterveyspalvelut ja riippuvuuksien hoito kuuluvat sosiaali- ja terveydenhuollon toimialaan, jonka tulosalueena Kainuun sotella on terveyden ja sairaudenhoitopalvelut, Aikuisten mielenterveyspalvelujen vastuualue. Vastuuhenkilönä yksikössä toimii ylilääkäri Juha Luukinen. Tulosaluutasot ovat Yhteiset palvelut, Mt-palvelut alue I Kajaanin seudun akuutti ja kuntoutus, Mt-palvelut alue II Sotkamo-Kuhmo seudun akuutti ja kuntoutus, Mt-palvelut alue III Ylä-Kainuun akuutti ja kuntoutus Riippuvuuksien hoito. Tarpeenmukaisen hoidon toteuttamiseksi palvelut on järjestetty lähipalveluna seutukunnallisesti ja maakunnallisesti. Tarvittaessa yksiköistä tehdään myös kotikäyntejä. Asiakkaat ottavat yhteyttä pääosin suoraan seutukunnan työntekijöihin, kirjallisia läheteitä tulee vähemmän kuitenkin hoidon tarpeen arviointi voi käynnistyä myös kirjallisen läheteen (paperinen ja jonkin verran myös sähköisiä läheteitä) tai konsultaatiopyynnön perusteella. Virka-aikana kiireellisissä tai epäselvissä tilanteissa voi asiakas tai omainen ottaa yhteyttä seutukuntansa päivystys- ja psykoosiryhmään, virka-ajan ulkopuolella päivystävään terveystaloukseen tai keskussairaalan puhelinvälitykseen. Kiireettömän asiakasyhteydenoton jälkeen varsinaiseen vastaanottoaikaan kuluu aikaa viikosta kuukauteen, alueellisesti on eroja ajansaamisessa. Tapauskohtainen työryhmä arvioi hoidontarvetta kun asiakas, lähiverkosto tai

asiakasta hoitava taho ottaa yhteyttä ja ilmaisee huolensa. Omaisten, lähiverkoston ja lähettävän tahon mukana oleminen hoidon tarpeen arvioinnissa, hoidon suunnittelussa ja hoidon toteuttamisessa on keskeinen toimintaa ohjaava periaate

Kuntoutusyksikkö toimii ajanvarauspoliklinikkana, jonka tehtävänä on ammatillisen kuntoutuksen suunnittelu ja vaativat työkykyarviot. Kuntoutusyksikkö kuuluu sosiaali- ja terveydenhuollon toimialaan, jonka tulosalueena Kainuun sotella on terveyden ja sairaudenhoitopalvelut kuuluen konservatiivisen hoidon vastuualueeseen. Tulosityksikkötaso on kuntoutusyksikkö, sisältäen kuntoutusohjauksen, kuntoutusryhmät, kuntoutuksen ostopalvelut sekä kuntoutuksen alueellisen kehittämisen Kainuussa. Vastuuhenkilönä yksikössä toimii ylilääkäri Markku Koskela. Kuntoutustutkimus ja työkyvynarviointi sisältävät ammatillisen kuntoutuksen mahdollisuuksien arvioinnin, -suunnitelman laatimisen ja seurannan sekä vaativan työkyvyn arvioinnin.

Vastaanotto- ja terveystarkastussairaaloiminnan perustehtävänä on tuottaa Kainuun maakunnan alueella asuville henkilöille heidän tarvitset terveyden- ja sairaanhoitopalvelut mukaan lukien ennaltaehkäisevä työ, johon kuuluu muun muassa työttömien terveystarkastukset. Terveyden- ja sairaanhoitopalveluihin kuuluvat lääkäri- ja hoitajavastaanottotoiminta, fysioterapeuttiset ja erityisterapeuttiset kuntoutustoimet sekä terveystarkastussairaaloiminnan sairaalahoito. TE-toimiston vastuulla on työttömän työ- ja toimintakyvyn arvioinnin koordinoiminen. TE-toimisto lähettää työttömät terveystarkastuksiin terveystarkastukseen. Kainuun sotien terveystarkastusten vastaanottojen tehtävänä on järjestää työttömille terveystarkastukset tukien työttömän työ- ja toimintakykyä, ehkäistäviä sairauksia sekä edistettävä mielen- ja elämänterveyttä ja elämäntilannetta. Terveystarkastusten sisältöä on kehitetty yhteistyössä monialaisen toimijaverkoston kanssa. Tavallisesti terveystarkastus käynnistyy kansanterveyshoitajan tapaamisella, josta suunnitellaan tarvittavat jatkot esimerkiksi lääkärin vastaanotolle ja siitä edelleen henkilön tarvitsemaan hoitoon ja/ tai lääkinnälliseen, ammatilliseen tai sosiaaliseen kuntoutukseen.

Aikuissosiaalityö on yli 18-vuotiaiden kanssa tehtävää suunnitelmallista sosiaalityötä, jonka tavoitteena on vahvistaa henkilön omaa toimintakykyä ja ehkäistä sosiaalisten ongelmien syntyä kartoittamalla asiakkaan elämäntilannetta, vahvuuksia ja voimavaroja. Asiakkaan kanssa yhdessä etsitään vaihtoehtoja elämäntilanteen parantamiseksi ja motivoidaan asiakasta muutokseen. Aikuissosiaalityö sisältää esimerkiksi asiakkaan aktivoimista työelämään, koulutukseen tai työkyvyn arviointiin ja päihteiden käytön seuraamista sekä hoitoon ohjaamista. Aikuissosiaalityö tukee ja auttaa asumiseen liittyvissä ongelmissa, miettii arjen ongelmiin ratkaisuja ja tekee eläkeselvittelyjä. Aikuissosiaalityöntekijät tekevät tiivistä yhteistyötä muiden toimijoiden kanssa.

3.2 Osatyökykyinen Kainuun sotien henkilöstö

Kainuun sotien henkilöstöstrategian päämääränä on osaava, motivoitunut ja jaksava henkilöstö. Kainuun sotien käytössä olevilla henkilöstön työkyvyn tukiprosesseilla (Työhyvinvoinnin varhainen tuki, Työhyvinvoinnin tehostettu tuki, Työhön paluun tuki ja Korvaavan työn malli) pyritään edesauttamaan henkilöstöstrategisten päämäärien saavuttamista. Työkyvyn tukiprosesseja on parhaillaan päivitetty mm. henkilöstökoordinaattorin ja työhyvinvointiasiantuntijan toimesta vastaamaan paremmin työntekijän työkyvyn tukemiseen. Nämä uudistetut mallit sisältävät kuvauksen työntekijän ja eri toimijoiden vastuista ja tukitoimista työntekijän työkyvyn heikentymisen ehkäisemiseksi ja työkyvyn säilyttämiseksi. Kainuun sotien esimiesten perehdytysohjelmalla pyritään vahvistamaan työhyvinvoinnin ja työkyvyn johtamista. Tällä hetkellä Kainuun sotien henkilöstökoordinaattorin tehtävänä on auttaa tehostetun tuen piirissä olevien osatyökykyisiä uudelleen sijoituksessa Kainuun sotien organisaatiossa. Nämä tehostetun tuen tarpeessa olevat henkilöt eivät ole löytäneet omasta työ- ja tulosityksiköstään kevyempää tai vaihtoehtoista työtä. Tällä hetkellä (kevät 2017) tehostetun tuen piirissä olevia työntekijöitä on noin 60, joista on jo noin 30 uudelleen sijoitettuna organisaatiossa.

Kainuun sotien työntekijöiden keski-ikä on korkea, sairauspoissaolojen syy tavallisin syy on usein tuki- ja liikuntaelin sairauksien aiheuttamia. Haasteena tällä hetkellä on löytää organisaa- tion sisältä kevyempää työtä, mikä näkyy vaikeutena osatyökykyisten uudelleen sijoittamisessa. Uusisairaala henkilöstöresursoinnissa on pyritty huomioimaan myös osatyökykyiset työntekijät. Lisäksi aika joka tällä hetkellä menee työkyky ongelman havaitsemisesta sen tutkimiseen, diag- nosointiin, mahdollisiin hoitotoimenpiteisiin ja kuntoutukseen, on turhan pitkä johtaen turhan usein työntekijän työkyvyn heikentymiseen.

Kainuun Työterveys -liikelaitos

Kainuun Työterveys -liikelaitos tuottaa Kainuun sotien työntekijöille työterveyshuollon palvelut. Työterveyshuollolla on keskeinen rooli Kainuun sotien työntekijöiden työ- ja toimintakyvyn selvit- telyssä. Kainuun Työterveyshuollossa tehdään vuosittain n. 300–500 työterveysneuvottelua. Vuonna 2016 työterveysneuvotteluja on tehty 507, joista 262 on tehty Kainuun sotien työnteki- jöille (Kainuun Työterveys-liikelaitoksen tilastot 2016). Työterveysneuvottelun tarkoitus on tukea työntekijää sovittamalla työtä hänen työkykynsä sopivaksi sekä työntekijää että työpaikkaa pal- velevalla tavalla, johon osallistuu työntekijä, työnantaja, työterveyshuolto sekä tarvittavat muut hoito- ja kuntoutustahot. Työterveysneuvottelujen määrä on lisääntynyt vuosittain kertoen osa- työkykyisyyden/ eläköitymisen olevan entistä useammin ajankohtaista.

3.3 Osatyökykyinen työtön työntekijä

Kainuun TYP on Kainuun kuntien, sotien, TE-toimiston ja Kelan muodostamassa yhteistyöver- kosto, joka tarjoaa monialaisesti työllistymistä edistäviä palveluita pitkään työttömänä olleille työnhakijoille. Monilla TYPin asiakkaila on työ- ja toimintakyvyn rajoitteita.

Kainuun TE-toimiston tehtävänä on turvata osaavan työvoiman saatavuus, työllistää työnhaki- jat nopeasti sekä parantaa yritysten, yhteisöjen ja muiden työnantajien toimintaedellytyksiä. TE- toimiston palvelut on jaettu kolmeen ryhmään: yritys- ja työnvälitys -, osaamisen kehittämisen - ja tuetun työllistämisen palveluihin. Lisäksi TE-toimisto on toimijana TYP:ssä. Kainuun TE- toimiston toimipaikat ovat Kajaanissa, Kuhmossa ja Suomussalmella. TYP toimii kaikissa kun- nissa. TE-toimistolla on mahdollisuus hankkia osatyökykyisille räätälöityä koulutusta ja valmen- nusta tai esimerkiksi asiantuntija-arvioita.

TE-toimisto ja TYP (työllistymistä edistävä monialainen yhteispalvelu) ovat keskeisessä roolissa osatyökykyisten työntekijöiden työllistämisessä. Kainuun sotien terveyskeskusten vastaanottojen ja aikuissosiaalityön rooli on merkittävä työttömän työ- ja toimintakyvyn tukemisessa. Kainuussa lähes tuhannella työnhakijalla (20 %) on TE-toimiston asiakastietojärjestelmään merkitty vika, vamma tai sairaus. Kainuun TYP:in asiakkaita yli 60 % on tiedoissa merkintä terveysrajoit- teesta. Lisäksi käytännön työssä on tullut esille, että työnhakijoissa on henkilöitä, joilla osatyöky- kyisyyttä ei ole diagnosoitu, syystä tai toisesta. Usealla työnhakijalla, joilla on diagnoosi, ter- veysrajoitetta ei ole selvitetty tarkemmin eikä työllistymismahdollisuuksia kartoitettu. Osatyöky- kyiset muodostavat alueella merkittävän työvoimareservin. Samaan aikaan kun alueella on Suo- men korkeimmat rekrytointiongelmat, Kainuun alueen kuntien osuus työmarkkinatukimenoista on kasvanut rajusti viime vuosina. Esimerkiksi vuonna 2015 menot olivat 71 % suuremmat kuin vuonna 2014, kasvua 2,056 M€ (Työmarkkinatukiseuranta, Kela 2016). Vuonna 2016 työmarkki- natukimenot ovat edelleen jatkaneet kasvua ylittäen ensimmäisen kerran 5m€:n rajan.

3.4 Kehittäjäasiakkaat

Kehittäjäasiakkaat rekrytoidaan hankkeeseen TE-toimiston työkykykoordinaattorin ja Kainuun

soten henkilöstökoordinaattorin kautta koko maakunnan alueelta. Kutsu kehittäjäasiakastoimintaan on lähetetty myös maakunnallisesti TYP toimijoille ja Kajaanin kaupungin kanssa yhteistyössä oleville järjestöille. Tavoitteena on saada kehittämistyöhön mukaan viisi osatyökykyistä Kainuun soten työntekijää ja viisi osatyökykyistä työtöntä työntekijää, niin että kehittäjäasiakkaiden osatyökykyisyyden taustalla olisi joko mielenterveyshäiriöt tai tules sairaus. Kehittäjäasiakastoiminnan tavoitteena on tuoda asiakasnäkökulmaa työkyvyn tuen toimintamallien ja hoito- ja palveluketjujen kehittämiseen mm. asiakkaiden kokemusten kautta. Kehittäjäasiakastoiminta perustuu vapaaehtoisuuteen ja luottamuksellisuuteen. Maakunnallisesti pitkien välimatkojen vuoksi kehittäjäasiakkailta on mahdollisuus hakea matkakorvausta kohtuullisten matkakorvausten kustannusten korvauksiin.

Lisäksi hankkeessa asiakasnäkökulmaa tuovat **yhteisöreportterit**, jotka ovat tavallisia kansalaisia, jotka kertovat omasta tai haastateltavan elämästä lyhyiden videoiden avulla. Tässä hankkeessa yhteisöreportterit tuottavat Kainuun soten youtube kanavalle asiakkaiden kokemuksia mm. osatyökykyisen kuntoutumisesta, palvelujärjestelmästä ja osatyökykyisen elämästä.

4 KOHDERYHMÄ JA HYÖDYNSAAJAT

Hankkeen kohderyhmä ovat osatyökykyiset Kainuulaiset niin työttömät kuin työssä olevat, erityisesti Kainuun soten työntekijät. Hanke toteutetaan Kainuun alueella (Puolanka on mukana erikoissairaanhoidon osalta).

Hankkeen hyödynsaajat ovat ensisijaisesti osatyökykyisten Kainuulaiset. Niiden lisäksi Kainuun sote palveluntarjoajana hyötyy palveluketjujen toiminnan kehittämisestä ja tehostamisesta samoin Kainuun soten osatyökykyisten työntekijöiden työkyvyntuen tukiprosessien tehostamisesta. Lisäksi verkostokumppanit mm. TE-toimisto, TYP, Kainuun Työterveys -liikelaitos ja alueen työnantajat, oppilaitokset hyötyvät työkyvyntukemisen toimintamallien ja yhteistyöverkostojen luomisesta Kainuuseen. Yritykset saavat tietoa osatyökykyisten työllistämisen tukimahdollisuuksista ja rohkaistuvat työllistämään osatyökykyisiä. Parempien hoito ja kuntoutus tulosten johdosta yrityksillä on tarjolla enemmän työkykyistä työvoimaa.

5 HANKKEEN TAVOITTEET, AIKATAULU JA TOIMENPITEET

5.1 Hankkeen tavoitteet

OTE Maakunnassa -Polut kuntoon -hankkeessa on neljä päätavoitetta, joiden saavuttamiseksi on määritelty aikataulu ja 12 toimenpidettä, jotka on aikataulutettu. Tavoitteena on pysyvä muutos osatyökykyisten tukemiseksi tukien maakunnallista kehitystyötä.

TAVOITE 1.

Saada aikaan saumaton, nopea ja oikea-aikainen tuki osatyökykyisille, rakentaa työkyvyn tukemisen toimintamallit ja palveluketjut sujuviksi osatyökykyisten hoidtamiseksi ja kuntouttamiseksi Kainuussa (erityisesti tuki- ja liikuntaelin että mielenterveysongelmien osalta), kohderyhmänä ovat sekä työttömät osatyökykyiset että Kainuun soten henkilöstön osatyökykyiset työntekijät.

TAVOITE 2.

Integroida osatyökykyisen työkyvyn tukemisen toimintamallit ja palveluketjut tulevaan maakunta ja sote uudistukseen.

TAVOITE 3.

Lisätä osaamista kouluttamalla mm. työkykykoordinaattoreita Kainuun soteen, muille työnantajille sekä osatyökykyisten työllistymistä ja työssä jatkamista tukeviin palveluihin (ennakkotiedon mukaan osallistuneita on 42 henkilöä). Luoda työkykykoordinaattoriverkosto Kainuuseen.

TAVOITE 4.

Lisätä tietoa erilaisista osatyökykyisen tuista ja vaikuttaa työnantajien asenteisiin osatyökykyisten työllistämässä.

5.2 Aikataulu

OTE Maakunnassa -Polut kuntoon -hanke toteutetaan ajalla 1.4.2017- 31.10.2018. Hanketoimijat sitoutuvat kärkihankkeen yhteistyötaholta saatavaan tukeen, ohjaukseen ja koordinaatioon ja kokeilujen fasilitointiin sekä tarvittaviin toiminnallisiin muutoksiin hankkeen aikana. Hankkeen toteutuneet toimenpiteet ja hankkeen tuleva eteneminen on kuvattu alla vuodenaikojen mukaan hankkeen toimintakaudella. Tarkempi aikataulutus on laadittu toimenpiteiden mukaisesti.

Alkuvuodesta 2017 hankkeen ensimmäisessä vaiheessa yhteistyöverkoston käynnistämiseksi ja organisoimiseksi on projektinjohtajan toimesta kutsuttu koolle maakunnan tulevia toimijoita täydennettynä muilla hankkeeseen liittyvillä tahoilla; maakuntajohtaja, Kainuun sote kuntayhtymän johtaja, ELY:n ylijohtaja, kuntajohtajat ja TE-toimiston johtaja, Kelan edustaja, maakunnallisen elinkeinoyhtiön johtaja sekä hankkeessa mukana olevat yritykset. Tämän yhteistyöverkoston tehtävänä on ollut valmistella ja luoda yhteinen kuva ja strategia Kainuun työllisyyden, työttömyyden ja osatyökykyisten tukemisen osalta. Huhtikuussa 2017 on hanke saanut STM:n valtionavustuksen myönteisen päätöksen. Kokoaikaiset hanketyöntekijät on rekrytoitu huhti-toukokuussa 2017, ja he ovat aloittaneet työskentelyn toukokuussa 2017.

Kevät- kesä 2017

Hankkeen käynnistyessä on nimetty laaja ohjausryhmä, johon on kutsuttu mukaan kaikki keskeiset toimijat. Ensimmäinen ohjausryhmän kokous pidetään elokuussa 2017. Projektiryhmien

työskentelyn aloitus valmistellaan kevään ja kesän aikana sekä tavataan keskeiset toimijat yhteistyön käynnistämiseksi. Hanketyöntekijät osallistuvat valtakunnallisiin kokeilualuetapaamisiin OTE7 hankkeeseen osallistuvien kanssa.

Syksy 2017

Projektiryhmätyöskentely aloitetaan syksyn 2017 aikana yhteistyöverkoston kanssa. Kehittäjä-asiakkaista muodostetaan oma projektiryhmä asiakasnäkökulman saamiseksi toimintamallien ja palveluketjujen kehittämiseen. Työkykykoordinaattorikoulutus alkaa. Luodaan verkosto työkykykoordinaattoreista Kainuuseen. Kokeilualuetapaamiset jatkuvat OTE7 hankkeeseen osallistuvien kanssa.

Kevät 2018

Operatiivisen kehittämisen aikaa, jolloin pyritään saavuttamaan loput hankkeelle asetetut tavoitteet. Valtakunnallisen prototyypin pilotointi sen valmistuessa. Liitteessä 6,7 ja 8 on kuvattu kehitteillä olevat prototyypit. Toteutetaan hanketta toimintasuunnitelman mukaisesti, seurataan ja arvioidaan jatkuvasti hankkeen tavoitteiden toteutumista. Kokeilualuetapaamiset jatkuvat OTE7 hankkeeseen osallistuvien kanssa.

Kesä - Syksy 2018

Projektiryhmien ja yhteistyöverkoston kanssa yhteistyön päättäminen syksyyn 2018 mennessä. Loppuraportin laadinta. Hanke päättyy 31.10.2017. Koolle kutsutaan viimeinen ohjausryhmän kokous.

5.3 Hankkeen toimenpiteet, aikataulu ja vastuut tavoitteiden saavuttamiseksi

- Selkeytetään eri toimijoiden työnjakoa ja vastuita (järjestämisen- ja toteuttamisenvastuu, ohjauksen ja arvioinnin erottaminen toisistaan) niin työttömän osatyökykyisen kuin työssä olevan Kainuun sotien osatyökykyisen työkyvyntuen toimintamallin toteutumisessa (TAVOITE1.)

Aikataulu: v. 2017–2018, painotus alkuvuonna 2018.
Vastuuhenkilöt: hanketoimijat yhdessä monialaisen verkoston kanssa
- Päivittää yhteistyöverkoston (fysiatrია, mielenterveyspalvelut, kuntoutusyksikkö) kanssa Kainuun sotien kuntoutus- ja hoitopalveluketjut, erityisesti tuki- ja liikuntaelin että mielenterveysongelmien osalta, huomioimaan paremmin osatyökykyisyys (TAVOITE 1).

Aikataulu: v. 2017–2018, aloitetaan elokuussa 2017
Vastuuhenkilöt: hanketoimijat yhdessä fysiatrian, mt ja kuntoutusyksikön kanssa
- Päivittää ja edelleen kehittää työttömän osatyökykyisen työkyvyntuen toimintamalli ja palveluketjut sujuviksi osatyökykyisten hoitamiseksi, kuntouttamiseksi ja työllistämiseksi Kainuussa yhdessä eri yhteistyöverkoston kanssa (TE-toimisto, TYP, terveyskeskukset). Huolehditaan palveluprosessin mukaiset toimijoiden resurssit ja mietitään kuinka asiakkaan etenemistä palvelusta toiseen voidaan seurata ehkäisten palvelujenpiiristä pois puhtaminen (TAVOITE 1.)

Aikataulu: v. 2017–2018, aloitus syyskuussa 2017
Vastuuhenkilöt: hanketoimijat yhdessä monialaisen verkoston kanssa
- Päivitetään ja kehitetään Kainuun sotien henkilöstön osatyökykyisen työkyvyntuen toimintamallit vastaamaan paremmin osatyökykyisten työntekijöiden työllistymisen mahdollisuuksia. Juurrutetaan mallit osaksi henkilöstön (erityisesti esimiesten) päivittäistä työtä. Täsmennetään työterveyshuollon roolia prosessissa (TAVOITE 1.).

Aikataulu: v. 2017–2018, aloitus kesäkuussa 2017

- Vastuuhenkilöt:** hanketoimijat yhdessä Kainuun soten henkilöstöhallinnon, työterveyshuollon kanssa
5. Selvitetään tarvitaanko sähköistä työkalua prosessien hallintaan, mahdollinen pilotointi (TAVOITE 1.).
Aikataulu: v. 2017–2018, selvitys aloitettu kesäkuussa 2017
Vastuuhenkilöt: Hanketoimijat yhdessä monialaisen verkoston kanssa
6. Otetaan kehittämissasiakkaat ja yhteisöreportterit mukaan työkyvyn tukemisen toimintamallien ja palveluketjujen kehittämiseen (TAVOITE 1.).
Aikataulu: v. 2017–2018, yhteisöreportterien tapaaminen 6/17 ja kehittäjäasiakkaisen kanssa ensimmäinen tapaaminen 9/17.
Vastuuhenkilöt: hanketoimijat, tarvittaessa monialaisen verkoston toimijoita
7. Selvitetään kuntoutuksen asiakasyhteistyöryhmätoimintamallin mukaisen toiminnan tarve ja mahdollisuudet työttömän osatyökykyisen kuin työssä olevan Kainuun soten työntekijän osalta (TAVOITE 1.)
Aikataulu: syksy 2017 – alkuvuosi 2018
Vastuuhenkilöt: hanketoimijat yhdessä monialaisen verkoston kanssa
8. Toteutetaan valtakunnallinen osatyökykyisen tuen prototyypin pilotointi (TAVOITE 1.)
Aikataulu: v. 2018, huhtikuu?
Vastuuhenkilöt: Kaikki toimijat, hanke koordinoi pilotointia maakunnassa
9. Integroidaan päivitetty toimintamallit ja palveluketjut tulevaan maakunta ja sote uudistukseen mm. ohjausryhmätyöskentelyn kautta. Tarjotaan valmisteluapua hankkeesta maakunta- ja sote uudistukseen toimintamallien ja palveluketjujen päivittämiseksi hankkeen aikana (TAVOITE 2.)
Aikataulu: v. 2017–2018, aloitus 8/17
Vastuuhenkilöt: hanketoimijat ja tarvittaessa monialainen verkosto
10. Lisätään perusterveydenhuollon toimijoiden osaamista työttömän osatyökykyisyydentunnistamisessa (työ- ja toimintakykyarviointi), palvelutarpeen arvioinnissa sekä hoitoon ja kuntoutukseen ohjaamisessa (TAVOITE 3.).
Aikataulu: syksy 2017-kevät 2018, koulutusrapeiden selvitys syksy 2017, koulutukset vuosi 2018.
Vastuuhenkilöt: hanketoimijat
11. STM kouluttaa OTE- hankkeeseen kuuluen työkykykoordinaattoreita Kainuun soteen, muille työnantajille sekä osatyökykyisten työllistymistä ja työssä jatkamista tukeviin palveluihin etsimään aktiivisesti asiakkaan kanssa erilaisia työllistymismahdollisuuksia. Liitetään työkykykoordinaattori toiminta osaksi Kainuun sotien työkyvyntuen toimintamallia ja yhteistyöhön työterveyshuollon kanssa. Luodaan työkykykoordinaattoriverkosto Kainuuseen (TAVOITE 3.).
Aikataulu: v. 2017–2018, koulutusalkanut 8/17 jatkaa 6/18 saakka
Vastuuhenkilöt: STM, hanketoimijat
12. Vaikutetaan työnantajien asenteisiin osatyökykyisten työllistämässä ja lisätään tietoa erilaisista osatyökykyisen tuista mm. yritysvierailujen kautta, osallistamalla Kainuun Edun yrittäjätapaamisiin, sosiaalisessa mediassa ja paikallislehdissä tiedon jakaminen, yhteistyö Kainuun yrittäjien kanssa jne. (TAVOITE 4.).
Aikataulu: v. 2017–2018, yhteistyö muodoista sopiminen v. 2017, aktiivinen toiminta v. 2018

Vastuuhenkilöt:

hanketoimijat yhdessä TE-toimiston henkilöstön (erityisesti työkykykoordinaattorin) kanssa.

6 TULOKSET JA VAIKUTUKSET

Hankkeen tuloksena saadaan:

- Osatyökykyisten hoidon ja kuntoutuksen tarve tunnistetaan varhaisessa vaiheessa, asiakas ohjataan hoitoon ja kuntoutukseen oikea-aikaisesti ja nopeasti, hoito ja kuntoutus sekä työkyvyn tukitoimenpiteet toteutetaan riittävästi, nopeasti, oikea-aikaisesti, saumattomasti ja tarkoituksenmukaisesti.
- Toimijoiden työkyvyn tukeen liittyvä osaaminen on vahvistunut.
- Kokonaisvaltainen osatyökykyisen toimintamalli on kuvattu ja käytössä niin työttömän osatyökykyisen kuin Kainuun sotien henkilöstön osatyökykyisen työntekijän osalta.
- Yhteistyö eri toimijoiden välillä toimii hyvin. Toimijoiden välinen tiedonsiirto on mahdollista tietosuoja huomioiden.
- Työkyvyn tuen palveluketjujen jokaisella kohdalla on omistaja ja koordinaatiovastuutaho on määritelty.
- Kuntoutuksen asiakasyhteistyöryhmätoimintamallin mukaisen toiminnan tarve on tunnistettu ja mahdollinen toiminta on käynnistetty tarvearvion perusteella.
- Kainuun sotessa toimii koulutettuja työkykykoordinaattoreita samoin muilla työnantajilla sekä osatyökykyisten työllistymistä ja työssä jatkamista tukevissa palveluissa.

Pitkän aikajänteen vaikutukset

- Kainuussa on vakiintunut malli maakunnalliseen yhteistoimintaan: paikalliset keskeiset toimijat saadaan nopeasti yhteistyöhön ja tarvittavat yhteydet myös alueen ulkopuolelle aktivoituaan valmiista yhteistyöverkostosta.
- Hankkeessa luodut vakiintuneet osatyökykyisen työkyvyn tukemisen toimintamallit ja palveluketjut ovat käytössä.
- Eri toimijoiden ja palvelun tuottajien roolit ja vastuut ovat selkeät.
- Toiminta tapahtuu asiakaslähtöisesti.
- Osatyökykyiset palaavat työhön tai työllistyvät nykyistä useammin, työelämän houkuttelevuus on kasvanut ja motivaatio koulutuksen, valmennuksen tai kuntoutuksen kautta työelämään siirtymiseen on lisääntynyt.
- Asiakkaille on löytynyt elämäntilanteeseen, työ- ja toimintakykyyn sopiva palvelu, mikäli hän ei ole sijoittunut työmarkkinoille.
- Työpaikat tuntevat osatyökykyisen työllistämisen tuet, näkevät osatyökykyiset voimavarana ja rekrytoivat heitä.

7 HANKKEEN KUSTANNUSARVIO JA RAHOITUSSUUNNITELMA

OTE Maakunnassa -Polut kuntoon -hankkeen kokonaisbudjetti on 258 600 euroa, josta valtionavustus on 80 % (206 880 euroa) ja Kainuun sotien omarahoitus osuus on 20 % (51 720 euroa). Liitteessä 9. on hankkeelle laadittu meno ja rahoitussuunnitelma.

8 HANKKEEN VIESTINTÄSUUNNITELMA

Hankkeen ydin viesti on: *Kainuu tarvitsee jokaisen työikäisen käsiparia nyt ja tulevaisuudessa.*

OTE Maakunnassa -Polut kuntoon -hankkeen viestintää toteutetaan valtakunnallisesti ja alueellisesti koko hankkeen ajan. Valtakunnallisesta viestinnästä vastaa STM. Maakunnallisen viestinnän vastuuhenkilönä toimii projektipäällikkö, josta tieto on välitetty STM:n Anne Koskelalle ja Aki Tetrille.

Valtakunnallinen viestintä

Valtakunnallisesta OTE-viestinnästä vastaavat sosiaali- ja terveysministeriö sekä alueellisia ko-keiluhankkeita koordinoivat Terveiden ja hyvinvoinnin laitos THL ja Työterveyslaitos TTL. Valtakunnallisen viestinnän pääkanavia ovat verkkopalvelut www.stm.fi, www.thl.fi ja www.ttl.fi. Sosiaalista mediaa käytetään varsinkin ajankohtaisten asioiden ja uutisten jakeluun sekä eri tapahtumien aikana. Twitterissä aihetunnisteemme (hashtag) on #OTEhanke. OTE-hankkeen uutisia julkaistaan muun muassa näillä tileillä: [@STM_Uutiset](https://twitter.com/STM_Uutiset) [@PaiviWiro](https://twitter.com/PaiviWiro)

Sosiaali- ja terveysministeriössä on laadittu OTE-hankkeen valtakunnallista viestintää varten viestintäsuunnitelma: [OTE-hankkeen viestintäsuunnitelma](#) Kaikkien kärkihankkeiden yhteisenä viestintäverkostona on Facebook-ryhmä: [Hyvinvoinnin ja terveyden kärkihankkeiden viestintäverkosto](#) (STM 2017b).

Alueellinen viestintä

Alueellista viestintää toteutetaan ohjaus- ja projektiryhmille, työkykykoordinaattoriverkostolle, alueen työnantajille, kunnille ja kansalaiselle taulukon 3. mukaisesti. Alueellinen viestintä tapahtuu Kainuun soten Internetsivujen <https://sote.kainuu.fi/node/1> erityisesti kehittämishanke sivujen <https://sote.kainuu.fi/ote-polut-kuntoon> kautta sekä sisäisen Kainuun soten intran kautta. Sosiaalista mediaa käytetään ajankohtaisten asioiden ja uutisten tiedottamisen välineenä. Twitterissä aihetunnisteena on @OteMaakunnassa ja facebookissa OteMaakunnassa. Lisäksi hanke hyödyntää viestinnässä Kainuun soten hyvinvoivaKainuu facebook sivuja. Lisäksi innostetaan jo valmennettuja (Kuntaliiton InnoSi hankkeessa) yhteisöreporttereja tuottamaan videoklippejä mm. osatyökykyisten elämästä.

Kohderyhmä Maakunnallisesti	Tavoite	Ydinviesti	Esimerkit, perustelut
Ohjausryhmä	Hankeen etenemisen raportointi, hankkeen kokonaisarviointi.	Kainuussa tarvitaan jokaisen työkäisen käsiparia nyt ja tulevaisuudessa.	Yhteisöreportterit, sähköposti ja Lync viestinnän välineinä sekä säännölliset kokoukset (noin 3 kk välein) ja hankeosavuositraportointi x3 vuodessa. Yhteys hallinnollisesti Kainuun soteen ja Kainuun maakuntaan sekä uuteen maakuntaan ja -soteen.
Projektiryhmät	Verkostoituminen, Osaamisen ja tiedon lisääminen. Vaikutavuuden lisääminen.	Palvelut oikein suuntaamalla edistetään osatyökykyisten työllistymistä vahvasti monialaisessa yhteistyössä.	Säännölliset tapaamiset. Sähköposti ja Lync viestinnän välineinä. Kaima.
Työkykykoordinaattori verkosto	Asiantuntijuuden lisääminen ja yhteistyön luominen maakuntaan	Vahvistetaan Kainuulaisien osaamista ja verkostotyöskentely taitoja.	Sähköposti, some, tapaamisissa kasvotusten kommunikointi. Tiedottaminen tulevasta paikallisesta koulutuksesta, tiedon jako ja verkostotapaamisista jne. tiedottaminen.
Työnantajat	Tiedon lisääminen osatyökykyisten työllistämisen mahdollisuuksista. Asenteisiin vaikuttaminen.	Osatyökykyisissä on valtavasti potentiaalia joka oikein suunnattuna on arvokasta pääomaa työnantajalle Osatyökykyiset ovat arvokasta työvoimaa ja heitä tukemalla Kainuu menestyy.	Sähköposti, some, paikallislehdet + radiot. Erityisesti maakunnalliset asiat ja STM:n tuottaman valtakunnallisen tiedon välitys alueellisesti.
Kunnat	Vaikuttaminen strategiaan ja talouteen.	Kunta hyötyy panostamalla osatyökykyisten oikea-aikaiseen hoitoon ja kuntoutumiseen sekä työllistymisen tukemiseen.	Sähköposti, some, infotilaisuudet ja tapaamiset.
Kansalainen	Aktiivinen kansalainen tietoa lisäämällä. Kaikkien Kainuun maakuntalaisten tavoittaminen.	Aktiivisella osallistumisella voit vaikuttaa palvelujen kehittämiseen. Olet tärkeä Kainuulainen työntekijä!	Facebook, Twitter, omasote? yhteistyötoimien sisäiset sähköiset viestintäkanavat, paikallislehdet + radiot.
Osatyökykyinen työtön tai työssä oleva (erityisesti Soten työntekijä)	Tiedon lisääminen mm. osatyökykyisten työllistämisen mahdollisuuksista, tuista.	Olet tärkeä työntekijä, osaamistasi arvostetaan	Kaima, some, paikallislehdet + radiot

Taulukko 3. Alueellinen viestintä

9 HANKKETOIMINNAN RISKIT JA RISKIEN HALLINTA

Hankkeen riskit on arvioitu SWOT (Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats) analyysimenetelmän avulla. Riskianalyysin jälkeen on laadittu toimenpidesuunnitelma riskien välttämiseksi, Taulukko 4.

Riski	Riskin minimointiin tähtäävät toimenpiteet
Aikataulu	<u>Hanke aikataulutetaan välitavoitteiden mukaan.</u> Hankesuunnittelijat, ohjausryhmä sekä muut hanketoimijat seuraavat aktiivisesti aikataulun toteutumista ja vie hanketta suunnitelman mukaisesti eteenpäin.
Viestintä	Tarkka, ajassa elävä viestintäsuunnitelma, jota noudatetaan. Projektipäällikkö vastaa viestintäsuunnitelman toteuttamisesta, hanketoimijat ja kumppanit toteuttavat tahoillaan viestintää. Viestintään riittävän usein ja säännöllisesti sekä käytetään erilaisia viestintävälineitä ja -tapoja. Viestinnässä toteutetaan avoimuutta ja dialogisuutta.
Henkilöstö	Ammattitaitoinen hankehenkilöstö, joka on perehdytetty hyvin. Hankehenkilöstö toimii osana Kainuun sotea organisaation sisällä yhteistyössä eri vastuualueiden kanssa. Hankkeen hallinnoinnista vastaava KS-yksikkö on hankehenkilöstön tukena ja reflektiojana. <u>Operatiivisen toiminnan henkilöstö osallistetaan kehittämistyöhön aktiivisella dialogisella yhteistyöllä. Yksiköiden esimiehet huolehtivat yksiköidensä henkilöstön sitoutumisesta hanketyöskentelyyn. Yhteistyöverkostot ovat sitoutuneet hankkeen tavoitteisiin ja omalla aktiivisella toiminnalla ja osallistumisella hanketyöskentelyyn edistävät hanketavoitteiden toteutumista.</u>
Dokumentointi	Monialaisesti laadittu hankesuunnitelma. Systemaattinen dokumentointi alusta alkaen tietokatkosten estämiseksi. Tarkka toimintasuunnitelma, jota noudatetaan. Säännöllinen raportointi STM:lle hankkeen etenemisestä, samoin Kainuun sotella KS-yksikölle. Aikaisemmin Kainuun eri verkostoissa laadittujen osatyökykyisen toimintamallien ja ohjeiden hyödyntäminen hankkeessa. STM:n valtakunnallisen OTE-hanke materiaalin hyödyntäminen hankkeessa. Viestinnän tuki Kainuun sotelta ja STM:ltä.
Hallinnointi	Kainuun soten KS-yksikön kokemus hankehallinnoinnista hyvin tuloksin vähentää hallinnointiriskiä. Oikea-aikaiset, riittävän yksiselitteiset ohjeet ja hanketapaamiset (STM/AVI) tukevat hallinnoinnin onnistumista. Keskustelu-yhteys STM/AVI on sujuvaa. Valtakunnallinen hanke, kokeilualueiden tapaamiset ja verkostoituminen edistää hankkeen etenemistä. Hyvin toimiva maakunnallinen yhteistyö tukee hankkeen toteutumista ja hankkeen tuloksena syntyvien toimintamallien sekä hoito- ja palveluketjujen integrointia tulevaan maakunta ja sote uudistukseen. Ohjausryhmän säännölliset kokoukset tukevat hankkeen tavoitteiden täyttymistä.
Sitoutuminen	Hanketyöntekijöiden sitoutuminen hanketyöhön edistetään hyvällä vakituisen KS-yksikön tuella sekä hyvän työyhteisön ja työhyvinvoinnin edistämällä. <u>Ohjaus-, projekti- ja työryhmät sidotaan hankkeeseen dialogilla hankkeen merkityksellisyydestä ja tulosten/onnistumisen vaikutusten perustelulla.</u> Hankkeen aktiivinen julkisuudessa oleminen, avoimuus tukee toimijoiden sitoutumista hankkeeseen. <u>Tarvittavat päätökset viedään asianomaiseen päätöksentekoon mahdollisimman pian.</u>
Osaaminen	Ammattitaitoinen hankehenkilöstö, heidän vastuunsa osaamisensa ja ammatillisuutensa ylläpitämisestä pienentävät hallinnoinnin epäonnistumista. Työkykykoordinaattorikoulutuksen avulla osaamisen vahvistaminen maakunnallisesti. Aikaisemmin koulutuksista saadun osaamisen ja tiedon hyödyntäminen hankkeen tavoitteiden toteutumisessa.
Hankkeen toimenpiteet	Riittävän yksityiskohtainen toimintasuunnitelma, jossa on kuvattu tarkasti hankkeen tavoitteet ja toimenpiteet sekä aikataulu. Uusien, innovatiivisten toimintatapojen kokeilut tukevat hanketavoitteiden toteutumista. Säännöllinen sisäinen ja ulkoinen arviointi ehkäisee hankkeen epäonnistumista.
Taloudelliset riskit	Hankkeen budjettia noudatetaan. Riski pieni, koska organisaatiolla hyvä taloushallinnon seurantalajärjestelmä, ja vuosien kokemus hyvästä hankkeiden taloudenpidosta. Omaisuusvahingot minimoidaan huolellisella hankehenkilöstön toiminnalla suojella mm. hanketyössä välttämättömyyksiä irtaimistoa.

Taulukko 4 . Toimenpidesuunnitelma riskien välttämiseksi

10 HANKKEEN LAADUNVARMISTAMINEN

10.1 Tavoitteiden toteutumisen seuranta ja toiminnan arviointi

Hankkeen ulkoisesta arvioinnista vastaa Terveiden ja hyvinvoinninlaitos. Hankkeen toteuttajat osallistuvat arviointiin THL:n osoittamalla tavalla. Hanketoteuttajat ovat sitoutuneet THL:n koordinoimana mm. tarkentamaan hankkeen lähtötilannetta, tavoitteita, toimenpiteitä ja tuloksia, määrittämään tulosindikaattorit hankkeelle ja toimittamaan THL:lle sen arvioinnissa tarvitseman tiedon. THL on laatinut koordinaatiohankkeen toimesta kokeilualueille suunnatun webropol-kyselyn, jonka tavoitteena on kartoittaa nykytilannetta osatyökykyisten hoidon ja kuntoutuksen toimintoihin liittyen ja kerätä tietoa kokeiluhankkeiden aloitustilanteesta. Kysely uusitaan hankkeen loppuessa alueella tapahtuneiden muutosten arvioimiseksi.

Hankkeessa tehdään sisäistä arviointia koko hankkeen ajan STM:n sähköisenraportoinnin yhteydessä noin kerran kuukaudessa. Oleellista itsearvioinnissa on mm. hankkeen eteneminen aikataulussa, budjetissa pysyminen, hankkeen tavoitteiden ja toimenpiteiden saavuttaminen ja pidemmällä aikajänteellä toimintamallien juurtuminen. Kaikkia Kainuun hankkeita tarkastellaan myös hyvinvoinnin ja terveyden tasa-arvon näkökulmasta. Uudet kehitettävät toimintatavat eivät saa eriarvoistaa asiakkaita /kuntalaisia. Hankkeen arviointia tekevät hankkeen ohjausryhmä, asiakasryhmät sekä hanketyössä mukana olevat muut toimijat.

Hankkeen raportointi

Hankkeen projektipäällikkö kokoaa kuukausittain STM:lle valtioneuvoston sähköiseen raportointijärjestelmään (Hankesalkku) kirjallisen raportin hankkeen etenemisestä. Tämän lisäksi projektipäällikkö raportoi Kainuun sotien KS-yksikön kehittämisjohtajalle osavuosi- ja vuosiraportin toiminnan seuraamiseksi kolme kertaa vuodessa. Projektipäällikkö kokoaa toimintasuunnitelman pohjalta erillistä hankeraporttia koko hankkeen ajan. Hankkeen päättyttyä laaditaan loppuraportti, jossa kuvataan hankkeen kokonaistoteutuminen.

10.2 Hankkeen dokumentoinnin hallinta

Projektipäällikkö vastaa hankkeen dokumentoinnista ja toteuttaa hankkeen arkistointia yhdessä hankesihteerin kanssa Kainuun sotien arkistointiohjeiden mukaisesti.

11 TOIMINNAN JATKUMINEN HANKKEEN PÄÄTTYMISEN JÄLKEEN

Hankkeessa on syntynyt pysyvät osatyökykyisen työttömän - ja Kainuun sotien osatyökykyisen työntekijän työkyvyntuen toimintamallit ovat käytössä ja niitä edelleen kehitetään hankkeen aikana syntyneissä tai edeltävästi perustetuissa verkostoissa. Toimintamalleja voidaan hyödyntää myös muiden työnantajien työntekijöiden työkyvyntukemiseen mm. työkykykoordinaattoriverkoston avulla. Kainuun sote on nopeuttanut ja sujuvoittanut palvelutarjoajan näkökulmasta hoito- ja palveluketjuja, niin mielenterveys- ja sairauksien kuin tuki- ja liikuntaelinsairauksien osalta sekä alkanut kehittää myös muiden sairauksien osalta palveluketjujen sujuvuutta ja nopeutumista Kainuun sotien sisäisissä verkostoissa. Hankkeen aikana syntyneet toimintamallit sekä hoito- ja palveluketjut on integroitu maakunta ja sote uudistukseen, joiden juurruttamista edelleen jatketaan. Jatkovana toimintana mietitään uusia mahdollisuuksia ja keinoja osatyökykyisten työllistämiseksi Kainuussa. Hankkeen aikaista yhteistyötä yrittäjien ja muiden alueen työnantajien kanssa jatketaan TE-toimiston ja työkykykoordinaattoriverkoston kautta. Alueella toimii työkykykoordinaattoriverkosto, jonka koollekutsuja ja yhteyshenkilö on määritelty.

LÄHTEET

Eläketurvakeskus (ETK 2017). Suomen työeläkkeensaajat. <http://www.etk.fi/tutkimus-tilastot-ennusteet/tilastot/elakkeensaajat-ja-vakuutetut/tyoelakkeensaajat/>. Luettu 26.6.2017. Päivitetty 29.5.2017.

Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä (Kainuun sote 2017). OTE - Polut kuntoon <https://sote.kainuu.fi/ote-polut-kuntoon> Luettu 3.5.2017. Ei päivitetty tietoja.

Alatalo E. (2017) Kainuun Työterveys -liikelaitoksen tilastot työterveysneuvotteluiden määristä.

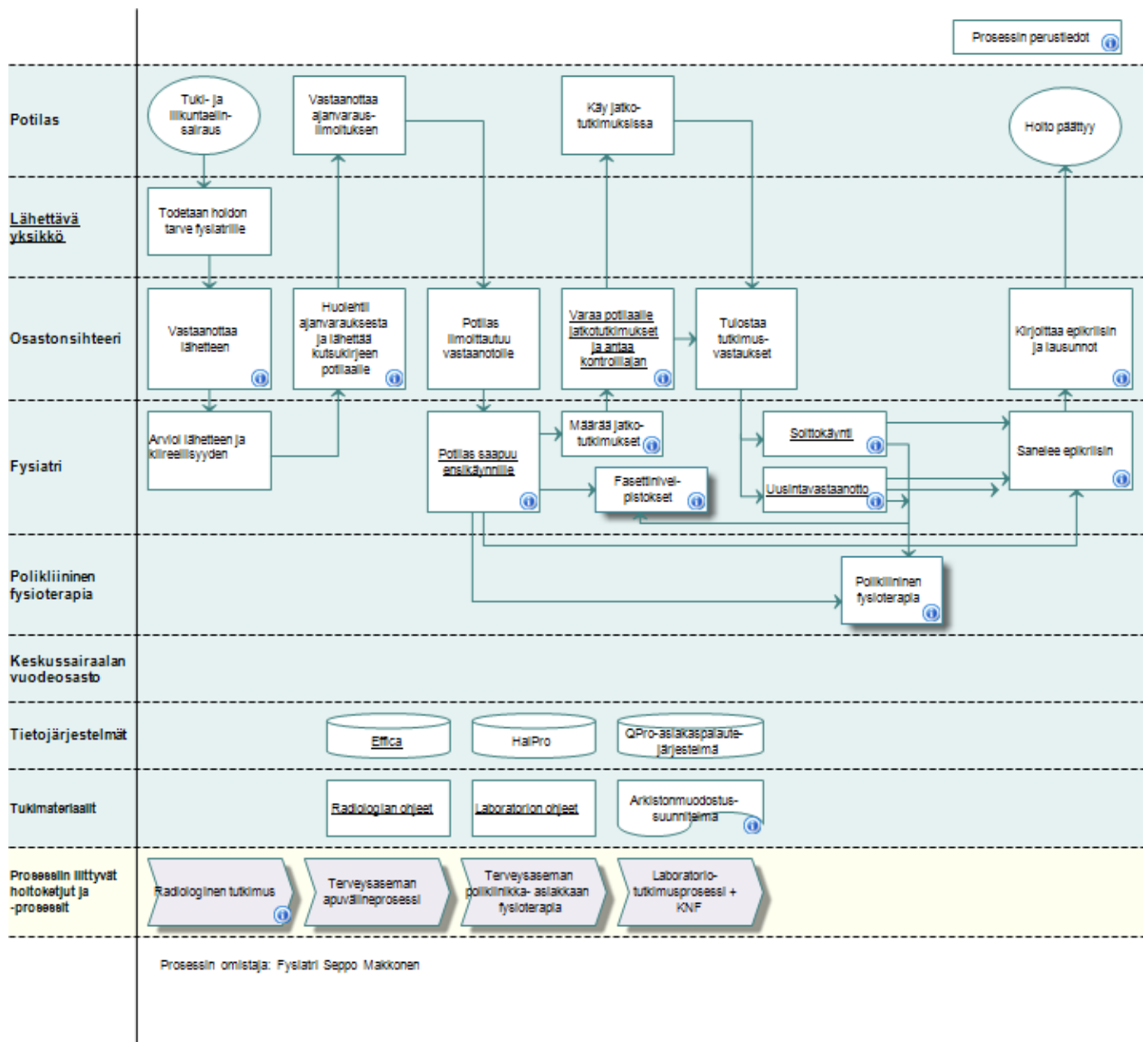
Sosiaali ja terveysministeriö (STM 2017a). <http://stm.fi/osatyokykyisyys/mika-osatyokykyisyys> Luettu 22.5.2017. Ei päivitetty tietoja.

Sosiaali ja terveysministeriö (STM 2017b) OTE-kärkihankkeen viestintä. <http://stm.fi/hankkeet/osatyokykyisyys/viestinta> Luettu 29.5.2017. Ei päivitetty tietoja.

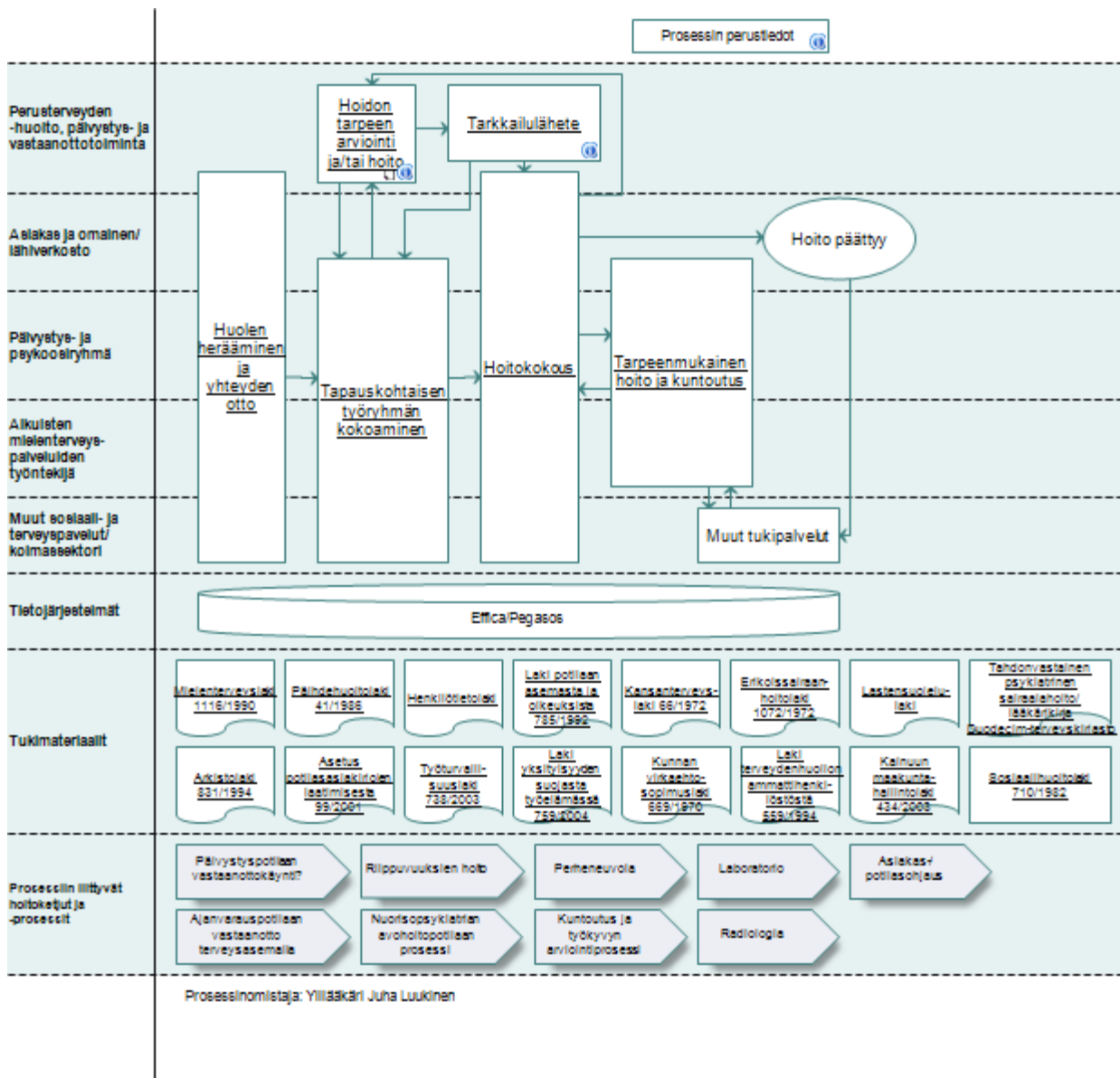
LIITTEET

LIITE 1. Päätös valtionavustuksen myöntämisestä

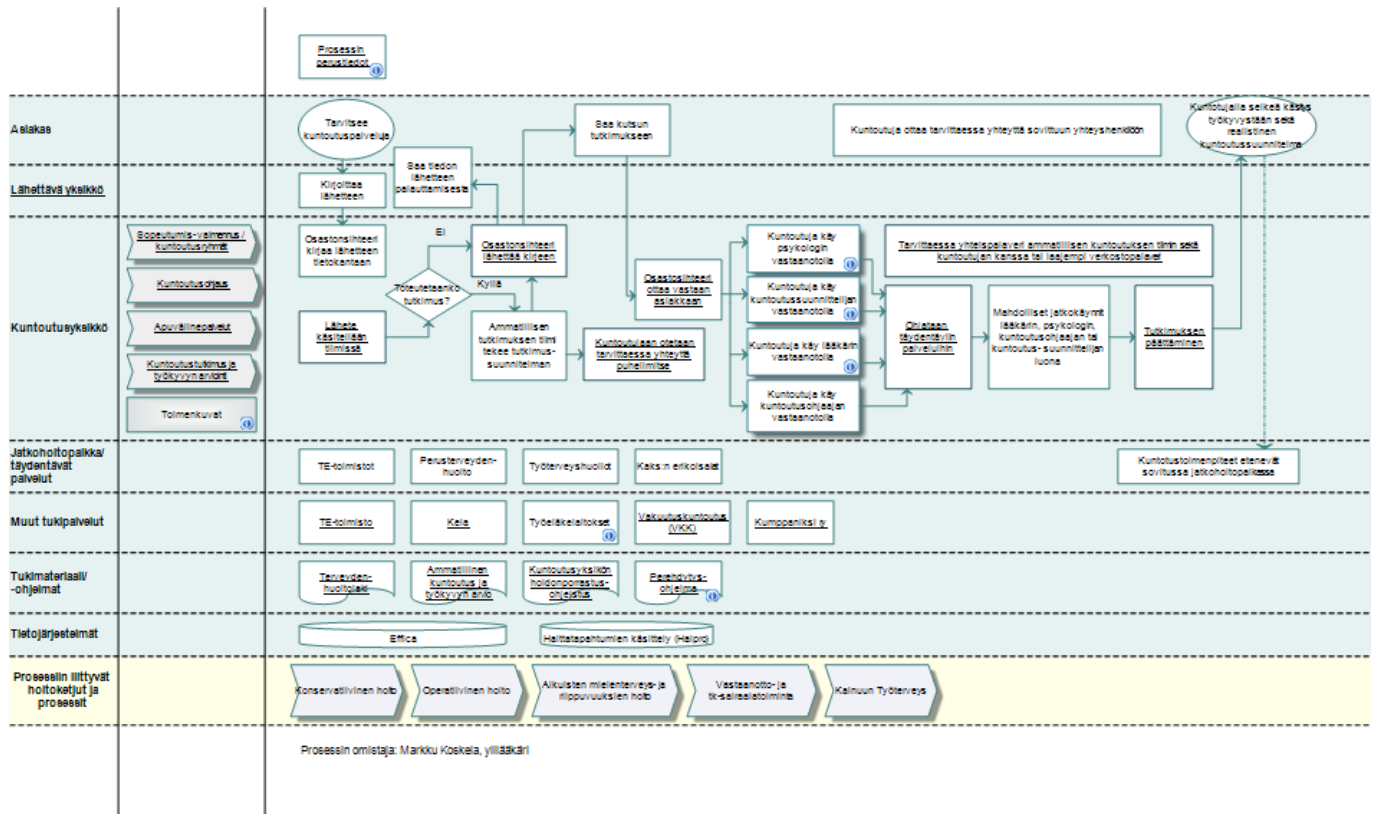
LIITE 2. Fysiatrien tutkimus ja hoito

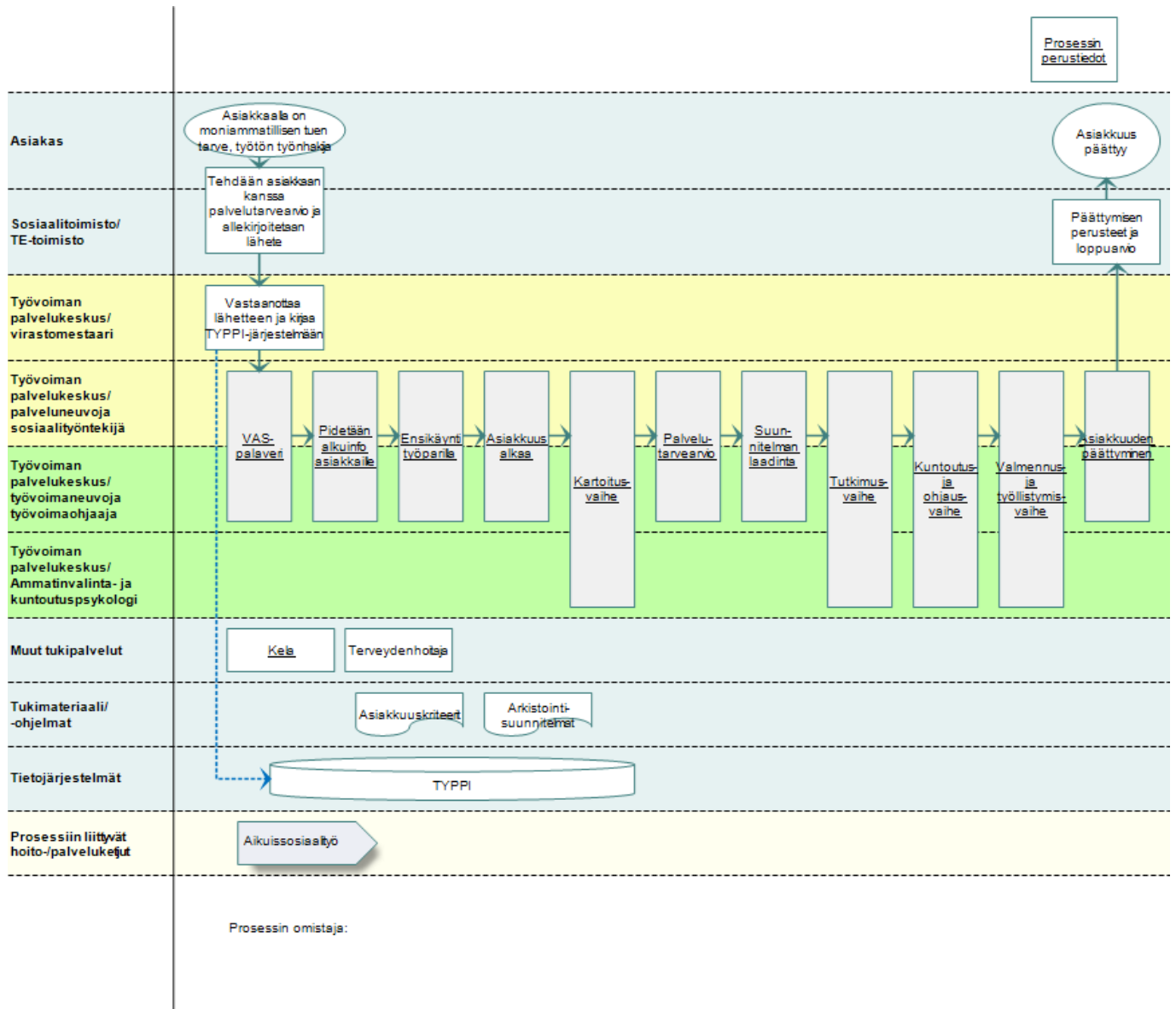
Liite 3. Mielenterveysasiakkaan tarpeenmukainen hoito

LIITE 4. Kuntoutustutkimus ja työkyvynarviointi

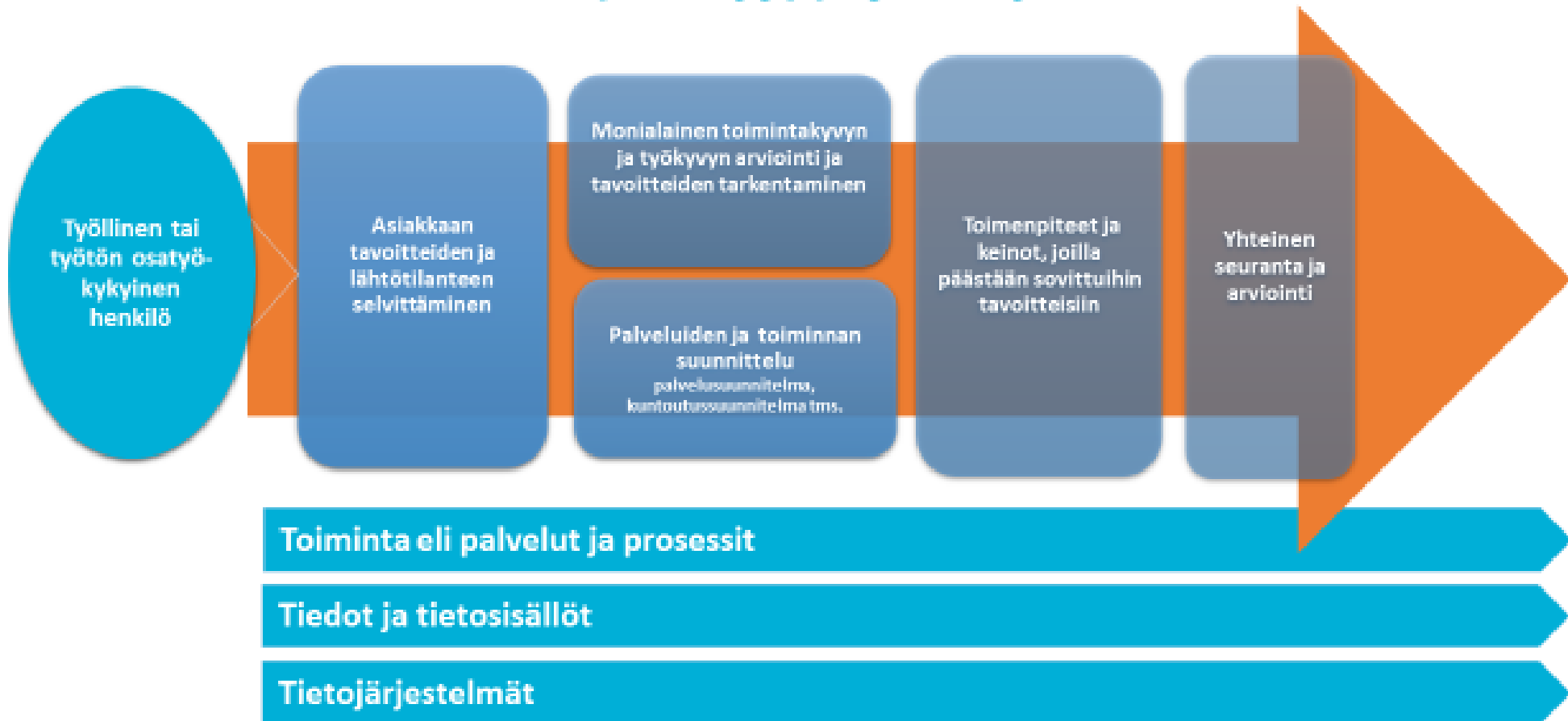

LIITE 5. Kainuun työvoiman palvelukeskuksen asiakasprosessin, aikuissosiaalityö.

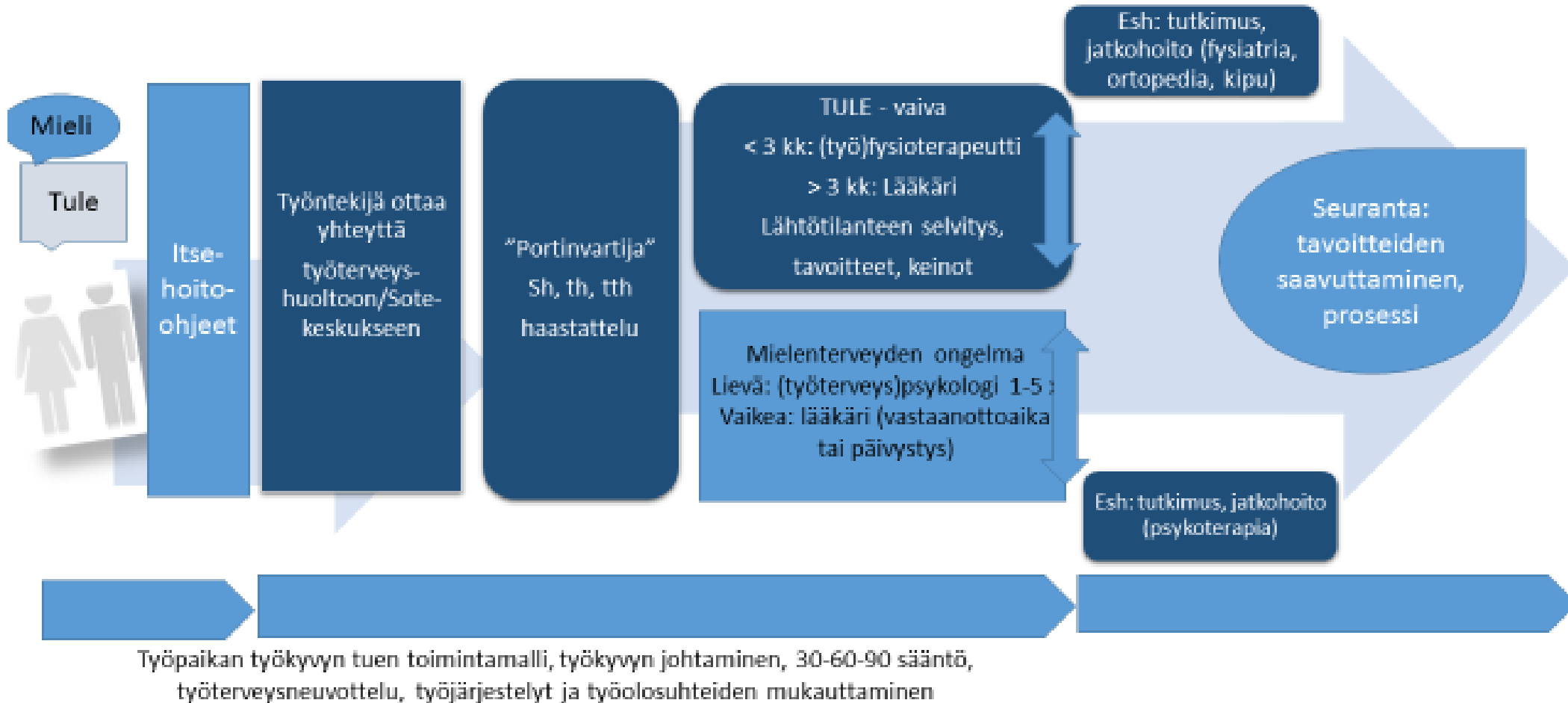
LIITE 6. Prototyypit

Toimintamallin prototyyppi ja siirtymät

LIITE 7. Prototyyppi, työssä olevan henkilön osalta

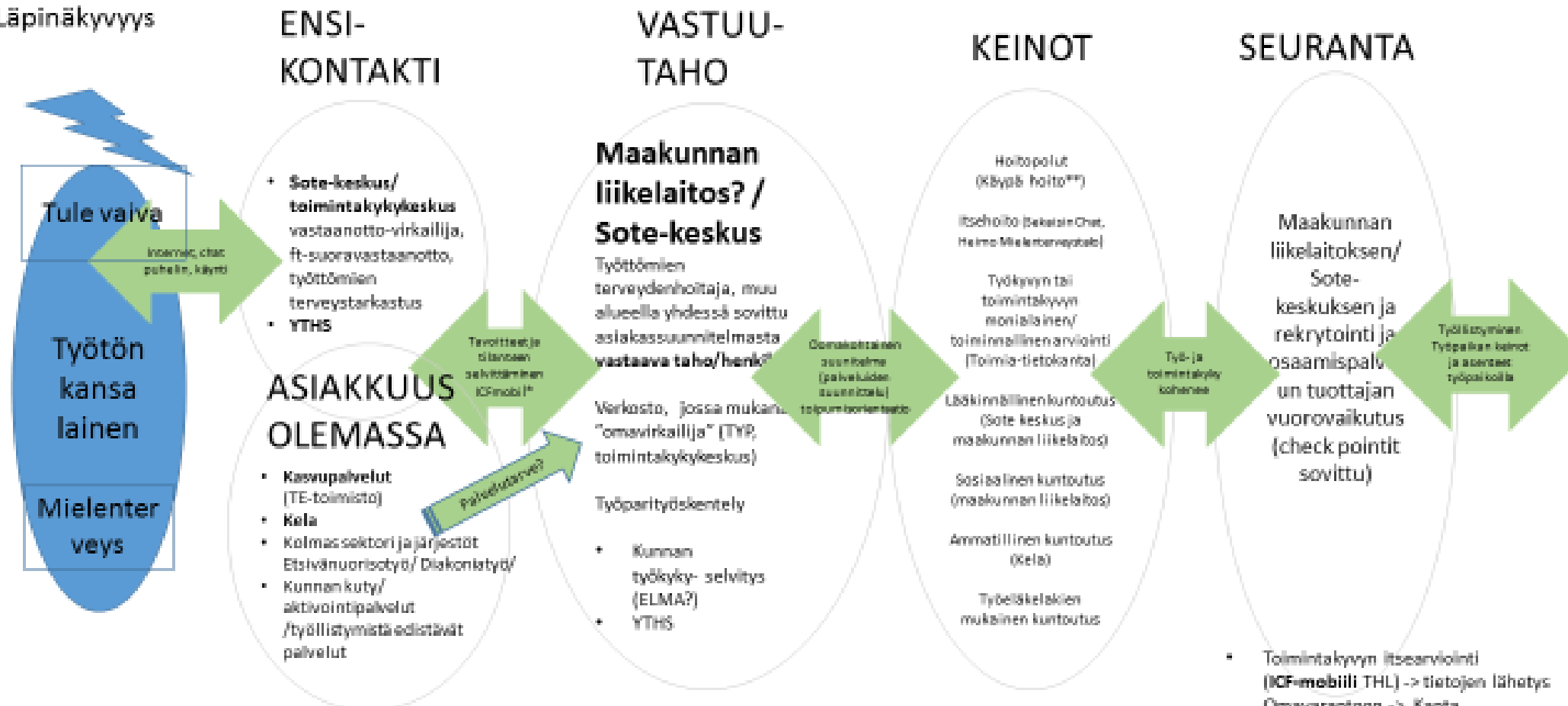
Työssä olevan henkilön prosessi – TULE ja MIELI

Liite 8. Prototyyppi, työn osatyökykyinen

Matalankynnyksen palvelu
Itsehoidon mahdollisuudet
Läpinäkyvyys

Olellaista on sopia maakunnassa kokonaisvastuusta eli siitä mikä taho vastaa työttömän asiakassuunnitelmasta ja miten palvelujen yhteensovittaminen tehdään?

- Toimintakykyyn itsearviointi (ICF-mobiili THL) -> tietojen lähetys Omavarantoon -> Kanta
- http://www.tempeysportti.fi/xmedia/khi/khi00017/tules_etusivu.html [27.4.2017] 1.1

LIITE 9. Hankkeen menot ja rahoitus

SOSIAALI- JA
 TERVEYSMINISTERIÖ

HANKKEEN MENOT JA RAHOITUS

HAKIJA JA HANKE

Hakija
Kalnuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä
Hankkeen (ja/tai kehittämisosion) nimi
OTE maakuntaan - Polut hoitoon ja kuntoutukseen

Huom! Lomake laskee automaattisesti sinisellä olevat summat, kun vuosikohtaiset ja yksityiskohtaisemmat tiedot on vety lomakkeeseen.

MENOT JA RAHOITUS

	Vuosi	Vuosi	Vuosi	Yhteensä
		2 017	2 018	
Henkilöstömenot, josta	0	79 800	88 700	168 500
Projektin palkattava henkilöstö		79 800	88 700	168 500
Työpanoksen alio				0
Palvelujen ostot yhteensä, josta	0	36 500	36 800	73 300
Toimisto-, pankki- ja asiantuntijapalvelut		26 000	26 300	52 300
Painatukset ja ilmoitukset		1 000	1 000	2 000
Majoritus- ja ravitsemuspalvelut		2 300	2 300	4 600
Markutus- ja kuljetuspalvelut		4 800	4 800	9 600
Koulutus- ja kulttuuripalvelut		1 200	1 200	2 400
Muut palvelujen ostot		1 200	1 200	2 400
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		5 800	1 400	7 200
Vuokrat		4 800	4 800	9 600
Investointimenot yhteensä, josta	0	0	0	0
Aineettomat hyödykkeet				0
Koneet ja kalusto				0
Muut investointimenot				0
Muut menot				0
Menot yhteensä = Kokonaiskustannukset	0	126 800	131 700	258 600
- Valtionavustukseen oikeuttamattomat kustannukset				0
- Tulorahoitus				0
- Muu kuin julkinen rahoitus				0
Valtionavustukseen oikeuttavat kustannukset	0	126 800	131 700	258 600
Hanketoimijoiden oma rahoitusosuus		25 380	26 340	51 720
Muu julkinen rahoitus				0
Haettava valtionavustus	0	101 520	105 360	206 880

ALLEKIRJOITUS

Paikka ja aika
 Kajaani 11.1.2017

Allekirjoitus ja tehtäväpäämike

 Marja Pikkari, kehittämisjohtaja